

KONKURENCES PADOME

Brīvības ielā 55, Rīgā, LV-1010 ♦ tālr. 67282865 ♦ fakss 67242141 ♦ e-pasts: konkurence@kp.gov.lv

L Ē M U M S

Rīgā

Nr.E02-75
(Prot. Nr.45, 2.§)

2012.gada 17.septembrī

Par pārkāpuma konstatēšanu un naudas soda uzlikšanu

Lieta Nr.p/11/03.01./15

Par Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas ģenerālklausulas, 1. un 4.punktā noteikto aizliegumu pārkāpumu SIA „Forum Cinemas” darbībā

Konkurences padome (turpmāk – KP) ir veikusi KP 09.07.2009. lēmumā Nr.22 lietā Nr.2804/08/06/23 „Par Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas ģenerālklausulā, 1. un 4.punktā noteikto aizliegumu pārkāpumu SIA „Forum Cinemas” darbībā”¹ (turpmāk – 2009.gada Lēmums) ietvertās rakstiskās apņemšanās izpildes kontroli.

SIA „Forum Cinemas” rakstveida apņemšanās (turpmāk – Rakstveida apņemšanās) paredz, ka:

„1. Ilgtermiņa sadarbības līgumā ar SIA „Multiplex Systems” līdz 2009.gada 19.jūlijam ietvert noteikumu, ka pieprasītā kredītiestādes garantija nevar pārsniegt summu, kas atbilst SIA „Multiplex Systems” 3 nedēļu vidējam apgrozījumam, ar noteikumu, ka gadījumā, ja tiek ievērota maksājumu disciplīna, tad pēc 6 mēnešu perioda šī garantija var tikt samazināta vai atcelta”.

2. Ilgtermiņa sadarbības līgumā vai ārpus līgumiskajām attiecībām ar SIA „Multiplex Systems” un citiem filmu demonstrētājiem (kinoteātriem) no šīs rakstveida apņemšanās parakstīšanas dienas:

2.1. Neietvert vai nepiemērot noteikumus (prasības) par komerciāli jūtīgas informācijas sniegšanu attiecībā uz biļešu cenām.

2.2. Neietvert vai nepiemērot noteikumus (prasības) par filmu demonstrēšanas auditorijas (skatītāju zāles) izvēli/noteikšanu.

2.3. Nepiemērot nesamērīgas prasības un nepamatoti neiejaukties cita tirgus dalībnieka saimnieciskajā darbībā attiecībā uz mārketinga pasākumiem, tajā skaitā:

1) plakātu izvietojanas (uzlikšanas/noņemšanas) vietām un laikiem;

2) nepieprasīt informāciju par citu kinoteātru iekšējām mārketinga aktivitātēm, akcijām, speciālajām kampaņām un neuzlikt par pienākumu tās saskaņot ar SIA „Forum Cinemas”;

3) savlaicīgi darīt zināmas katras filmu studijas un izplatītāja vispārīgās prasības, attiecībā uz mārketinga pasākumiem, nekavējot mārketinga pasākumu saskaņošanu ar filmu demonstrētājiem.

3. 3 (trīs) mēnešu laikā no šīs rakstveida apņemšanās parakstīšanas nodrošināt SIA „Forum Cinemas” iekšējās struktūras papildu nodalīšanu (sadalīšanu), ar iekšējiem dokumentiem norobežojot gan informācijas un dokumentu aprites, gan naudas plūsmas

¹ http://www.kp.gov.lv/uploaded_files/2009/D022_0907.pdf.

starp filmu izplatīšanas un filmu demonstrēšanas (kinoteātra) biznesiem. Abu nodalīto struktūrvienību vadītājiem piešķirt atsevišķas lēmumu pieņemšanas tiesības, nodrošinot valdes locekļiem atsevišķas paraksta tiesības un norobežojot to kompetenci.”

2009.gada Lēmumā ietverta rakstisko apņemšanās izpildes pārbaudes gaitā Izpilddirekcija ieguva informāciju no SIA „Forum Cinemas”, no kinoteātru īpašniekiem – SIA „Multikino” un SIA „Multiplex Systems”, kā arī no Valsts aģentūras „Nacionālais kino centrs”.

Izvērtējot iegūto informāciju, tika secināts, ka, iespējams, vairāki Rakstiskās apņemšanās punkti netiek pildīti.

KP saskaņā ar Konkurences likuma 27.²panta trešo daļu *„jebkurā laikā var atkārtoti ierosināt saskaņā ar šā panta pirmo vai otro daļu izbeigto lietu un atjaunot lietas izpēti”*. Saskaņā ar šī panta ceturto daļu *„atjaunojot lietas izpēti, lēmuma pieņemšanas termiņš sākas no jauna ar lietas izpētes atjaunošanas dienu”*.

KP atbilstoši Konkurences likuma 22. un 27.²pantiem 05.08.2011. pieņēma lēmumu ierosināt lietu Nr.p/11/03.01./15 „Par Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas ģenerālklausulas, 1. un 4.punktā noteikto aizliegumu pārkāpumu SIA „Forum Cinemas” darbībās” (turpmāk – Lieta).

03.08.2012. KP pieņēma lēmumu Nr.60 pagarināt lēmuma pieņemšanas termiņu lietā Nr.p/11/03.01./15 „Par Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas ģenerālklausulas, 1. un 4.punktā noteikto aizliegumu pārkāpumu SIA „Forum Cinemas” darbībās” uz laiku līdz 2012.gada 15.septembrim.

SIA „Forum Cinemas” reģistrēta Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā ar reģ.Nr.40003136481, juridiskā adrese 13.janvāra ielā 8, Rīga, LV-1050.

Izvērtējot Lietā iegūto informāciju, kā arī ņemot vērā 2009.gada Lēmumā konstatēto, KP

k o n s t a t ē j a:

1. Konkrētais tirgus

2009.gada Lēmumā tika detalizēti definēti attiecīgie konkrētie tirgi. Šajā Lietā tiek izmantots tas pats konkrēto tirgu definējums, jo nav pamata uzskatīt, ka tirgus apstākļi būtu būtiski mainījušies un konkrētais tirgus būtu definējams citādāk.

Līdz ar to konkrētie tirgi Lietā ir:

1) kinofilmu izplatīšanas tirgus kinoteātriem Latvijas Republikas teritorijā (turpmāk arī filmu izplatīšanas tirgus);

2) kinofilmu demonstrēšanas kinoteātros tirgus Rīgas pilsētā (turpmāk arī filmu demonstrēšanas tirgus).

2. Dominējošais stāvoklis

Konkurences likuma 1.panta 1.punkts nosaka *„dominējošais stāvoklis – tirgus dalībnieka vai vairāku tirgus dalībnieku ekonomisks (saimniecisks) stāvoklis konkrētajā tirgū, ja šis dalībnieks vai šie dalībnieki spēj ievērojami kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci jebkurā konkrētajā tirgū pietiekami ilgā laika posmā, darbojoties pilnīgi vai daļēji neatkarīgi no konkurentiem, klientiem, piegādātājiem vai patērētājiem”*.

2.1. SIA „Forum Cinemas” dominējošais stāvoklis kinofilmu izplatīšanas tirgū

Tirgus daļu konkrētajā tirgū var noteikt pēc vairākiem rādītājiem, t.i., reģistrēto izrādīto filmu skaita, to apmeklētāju skaita un ieņēmumiem no tā.

Statistiskā informācija par filmu izrādīšanu Rīgas teritorijā un izplatīšanu Latvijas teritorijā apkopota, pamatojoties uz Valsts aģentūras „Nacionālais kino centrs” sniegto informāciju².

Tabula Nr.1

Kinofilmu izplatītāji Latvijā 2009.gadā

Izplatītājs	Filmu skaits	Skatītāji		Ieņēmumi (*)	
		Skaits	Tirgus daļa (%)	Ls	Tirgus daļa (%)
Forum Cinemas	80	1 393 338	71,67	(*)	(*)
Acme Film	52	433 568	22,3	(*)	(*)
Latvijas producenti un citi izplatītāji	38	117 093	6,03	(*)	(*)
Kopā:	170	1 943 999	100	(*)	100

Tabula Nr.2

Kinofilmu izplatītāji Latvijā 2010.gadā

Izplatītājs	Filmu skaits	Skatītāji		Ieņēmumi (*)	
		Skaits	Tirgus daļa (%)	Ls	Tirgus daļa (%)
Forum Cinemas	68	1 488 186	70,66	(*)	(*)
Acme Film	44	369 644	17,55	(*)	(*)
Latvijas producenti un citi izplatītāji	19	146 379	6,95	(*)	(*)
Incognito Films	10	34 816	1,65	(*)	(*)
Smart Way Systems OY	3	20 207	0,96	(*)	(*)
Arsenals	33	17 656	0,84	(*)	(*)

² Valsts aģentūra „Nacionālais kino centrs” 30.03.2011. vēstulē Nr.41 sniedza informāciju, ka „kopš 2010.gada 1.jūlija spēku zaudējuši 2001.gada 20.novembra Ministru kabineta noteikumi Nr.487 „Filmu izplatīšanas noteikumi”, kas noteica filmu izplatīšanas kārtību un kārtību, kādā notiek filmu producētāju (ražotāju) un izplatītāju, kā arī filmu izplatīšanas vietu un filmu reģistrācija. Līdz ar šo Nacionālajā Kino centrā ir likvidēta struktūrvienība filmu reģistrs un vairs nenotiek filmu izplatīšanas komersantu, filmu izplatīšanas vietu un filmu tiesību obligātā reģistrēšana.” Ievērojot teikto, dati ir aptuveni.

Kino Rīga	34	16 470	0,78	(*)	(*)
K_Suns	72	6139	0,29	(*)	(*)
A-One Films	2	2 925	0,14	(*)	(*)
Maskavas nams	13	2 921	0,14	(*)	(*)
Meed Film	2	667	0,03	(*)	(*)
Taska Film	1	217	0,01	(*)	(*)
KOPĀ	229	2 106 227	100	(*)	100

Savukārt 05.03.2012. Valsts aģentūras „Nacionālais Kino centrs” vēstulē Nr.22 ir sniegta statistiskā informācija par kinofilmu izplatītājiem un Rīgas kinoteātriem 2011.gadā.

Minētajā vēstulē ir norādīts, ka „Kinoteātru sniegtā statistikas informācija uzrāda, ka 2011.gadā ar kinofilmu izplatīšanu Latvijā nodarbojās sekojoši uzņēmumi: Forum Cinemas, ACME Film Latvia, Incognito Films, Top Films, Garsu Pasaulio Irašai, Best Film, Big Sales, A-One Films, Smart Way Systems Oy, Prior Entertainment, ASG Productions, K_Suns, Splendid Palace, Kaupo Filma, Filmu studija Rija, Fa filma un citi Latvijas producenti. 2011.gada kopējais filmu apmeklējums Latvijā bija 2 061 149 skatītāji. No tiem 93286 Latvijas producentu izplatīto nacionālo filmu skatītāji, 1 225 422 skatītāji SIA „Forum Cinemas” izplatītajām filmām, 582 656 skatītāji SIA „Acme Film Latvia” izplatītajām filmām un 160685 skatītāji citu uzņēmumu izplatītajām filmām”.

Izvērtējot minēto informāciju, KP secināja, ka SIA „Forum Cinemas” tirgus daļa filmu izplatīšanas tirgū 2011.gadā bija aptuveni 59%, bet SIA „Acme Film Latvia”, kas ir nākamais lielākais konkurents, – 28%.

Tirgus daļa 59% apmērā ir būtisks faktors, kas norāda uz tirgus varu kinofilmu izplatīšanas tirgū. Tirgus dalībnieka tirgus daļas pašas par sevi var norādīt uz tā atrašanos dominējošā stāvoklī³, ko šajā gadījumā pastiprina SIA „Forum Cinemas” iegūtās tiesības pārstāvēt lielākās patērētāju iecienītāko filmu studijas pasaulē.

Atbilstoši Konkurences likuma 1.pantā iekļautajai definīcijai dominējoša stāvokļa nepieciešamā pazīme ir spēja „darboties pilnīgi vai daļēji neatkarīgi no konkurentiem, klientiem, piegādātājiem vai patērētājiem”. Tādējādi dominējošais stāvoklis ir saistīts ar ekonomisku ietekmi, kas tirgus dalībniekam piešķir spēju rīkoties ievērojamā mērā neatkarīgi no pārējiem tirgus dalībniekiem.

Lietas izpētes laikā tika izvērtēta SIA „Forum Cinemas” atkarība no saviem piegādātājiem filmu izplatīšanas tirgū – filmu studijām. Tā 07.05.2012. SIA „Forum Cinemas” vēstulē Nr.F 18 ir norādīts, ka „FC ir tieši atkarīgs no saviem piegādātājiem filmu izplatīšanas tirgū-filmu studijām. Kā norādīts Konkurences padomes lietā esošajos līgumos ar studijām, visi filmu izplatīšanas līgumi ar studijām tiek slēgti uz vienu gadu un studijas ir tiesīgas līgumus nepagarināt, izvēloties citu filmu izplatītāju konkrētajā ģeogrāfiskajā teritorijā (...). 2010.gada beigās studija Warner Bros. izbeidza ar FC noslēgto izplatīšanas līgumu un noslēdza to ar Acme Film. Tas apliecina, ka FC nav patstāvīgas drošības, vai konkrētā studija vēlēties pagarināt izplatīšanas līgumu, un FC ir pilnībā atkarīgs no studijas izvēles slēgt vai neslēgt ar FC līgumu”.

Izvērtējot minēto informāciju, KP secina, ka no 2009.gada, kad KP uzsāka šī konkrētā tirgus izpēti, ir konstatējams tikai viens gadījums, kad kāda no studijām ir

³ ES Komisijas paziņojums „Norādījumi par Komisijas prioritātēm, piemērojot EK Līguma 82.pantu dominējošu uzņēmumu ļaunprātīgai, izslēdzošai rīcībai” (15.punkts).

mainījusi izplatītāju Latvijas teritorijā. Minētais apliecina, ka SIA „Forum Cinemas” ir gandrīz pastāvīga drošība, ka konkrētā studija vēlēsies pagarināt izplatīšanas līgumu, jo to sadarbība notiek jau daudzus gadus. SIA „Forum Cinemas” ir minējusi tikai vienu gadījumu, kad līgums nav ticis turpināts. Tātad pamatā situācija ar piegādātājiem ir stabila un nav pamata uzskatīt, ka SIA „Forum Cinemas” pakļauta lielumam riskam, ka piegādātāji var izbeigt sadarbību.

Apskatot minēto informāciju kopsakarā ar izplatīto filmu skaitu, skatītāju skaitu un ieņēmumiem par kinofilmām, var secināt, ka SIA „Forum Cinemas” rīcībā pastāvīgi ir skatītāju apmeklētākās filmas, kuras nodrošina arī lielākos ienākumus. Turklāt kopējais katra izplatītāja izplatīto filmu noskatījušos skatītāju skaits parāda izplatīto filmu kopējo apmeklētību. Tādējādi minētie rādītāji raksturo SIA „Forum Cinemas” izplatīšanai pieejamo filmu nozīmi konkrētajā tirgū arī no patērētāju puses.

KP Lietas izpētes gaitā secināja, ka SIA „Forum Cinemas” kā izplatītāja piedāvāto filmu „*portfelis*” (ko arī atspoguļo tirgus daļa un tas, kādas filmu studijas SIA „Forum Cinemas” ekskluzīvi pārstāv) ir būtisks katra kinoteātra pastāvēšanai, lai varētu piesaistīt patērētājus.

Jānorāda, ka SIA „Forum Cinemas” ir vertikāli integrēts uzņēmums, kurš nodarbojas gan ar filmu izplatīšanu, gan ar demonstrēšanu (izrādīšanu). Turklāt abos šajos līmeņos tas ir lielākais tirgus dalībnieks, kas tam sniedz būtiskas priekšrocības, salīdzinot ar citiem tirgus dalībniekiem, īpaši sadarbībā ar citiem filmu izplatītājiem, kuru veiksmīgai darbībai daudzos gadījumos ir nepieciešams, lai to izplatīto filmu izrādītu kinoteātrī „Citadele”, kas atrodas dominējošā stāvoklī kinofilmu demonstrēšanas tirgū Rīgas pilsētā. Ņemot vērā SIA „Forum Cinemas” sniegto informāciju, ka vairāk kā 90% filmu izplatīšanas ienākumu tiek iegūti Rīgas pilsētā, tad kinoteātra „Citadele” loma ir ļoti nozīmīga, un sarunās ar citiem filmu izplatītājiem tas dod SIA „Forum Cinemas” darījumu varu.

Izvērtējot Lietā iegūto informāciju, KP secina, ka SIA „Forum Cinemas” tomēr nav jāsaucenšas ar citiem izplatītājiem, ieskaitot neatkarīgos filmu izplatītājus, par konkrētu filmu izplatīšanas tiesību saņemšanu, jo tā ir arī vislielākais filmu demonstrētājs. Tādējādi, neatkarīgi no tā, ka atbilstoši Valsts aģentūras „Nacionālais kino centrs” vēstulei, 2011.gadā filmu izplatīšanas tirgū jau darbojas vairāk nekā 16 dalībnieku, to ietekme uz SIA „Forum Cinemas” nevar tikt konstatēta.

Līdz ar to KP noraida 07.05.2012. SIA „Forum Cinemas” vēstulē Nr.18 iekļauto informāciju, ka „*FC nav neatkarīgs no saviem konkurentiem filmu izplatīšanas tirgū. Kā norāda Acme Film strauji augošā tirgus daļa, FC ir pastāvīgi jāsaucenšas gan ar šo izplatītāju, gan pārējiem neatkarīgajiem izplatītājiem par konkrētu filmu izplatīšanas tiesību saņemšanu.*”

SIA „Forum Cinemas” nav atkarīga no saviem klientiem-filmu skatītājiem, jo tie nevar panākt sev vēlamu rezultātu, t.i., tiem nav līdzsvarujošās jeb kompensējošās pircēju ietekmes, jo pircēji nevar ietekmēt ne preces cenu, ne arī izrādāmo filmu sortimentu.

Tādējādi, pastāvot stabilām attiecībām ar piegādātājiem filmu izplatīšanas tirgū – filmu studijām, turklāt esot lielā mērā neatkarīgai no saviem konkurentiem – citiem filmu izplatītājiem un esot pilnībā neatkarīgai no saviem klientiem-filmu skatītājiem, ņemot vērā SIA „Forum Cinemas” tirgus daļu, KP secina, ka ir neapšaubāma SIA „Forum Cinemas” atrašanās dominējošā stāvoklī filmu izplatīšanas tirgū. KP noraida 07.05.2012. SIA „Forum Cinemas” vēstulē minēto, ka „*FC neatkarības no piegādātājiem, klientiem un konkurentiem trūkums pierāda, ka trūkst nepieciešamie dominējošā stāvokļa elementi: pat viena neatkarības elementa trūkums var norādīt, ka dominējošais stāvoklis nepastāv, taču uz to katrā gadījumā norāda visu neatkarības elementu trūkums*”.

Tādējādi, ņemot vērā tabulās Nr.1 un Nr.2 iekļauto informāciju un 2009.gada Lēmumā 2.1.punktā iekļautos argumentus, KP secina, ka SIA „Forum Cinemas” atrodas dominējošajā stāvoklī kinofilmu izplatīšanas tirgū Latvijas Republikas teritorijā.

2.2. SIA „Forum Cinemas” dominējošais stāvoklis kinofilmu demonstrēšanas tirgū

Saskaņā ar Valsts aģentūras „Nacionālais Kino centrs” sniegto informāciju filmu reģistrā 2009.gadā Rīgā bija reģistrēti 4 kinoteātri: „CINAMON ALFA”, „Parex Plaza” (SIA „Forum Cinemas”), k/t „Kino Suns”, k/t „Rīga”. 2010.gadā kinoteātris „Parex Plaza” nomainīja nosaukumu uz „Kino Citadele”, un tirgū ienāca jauns kinoteātris „Rīga Plaza”.

Tabula Nr.3

Rīgas pilsētas kinoteātru skatītāju skaits, ieņēmumi no pārdotajām biļetēm 2009.gadā un filmu skaits

Kinot. nosauk.	Kompānijas nosaukums	Skatītāji		Ieņēmumi		Filmu skaits
		Skaitis	Tirg. daļa (%)	Ls	Tirgus daļa (%)	
CINAMON ALFA	SIA Cinamon Operations	351 952	21,3	(*)	(*)	148
Parex Plaza	SIA „FORUM CINEMAS	1 231 289	74,7	(*)	(*)	150
Kino Rīga	Rīgas nami	48 472	2,9	(*)	(*)	201
K.Suns	SIA „KINO GALERIJA	17 305	1,1	(*)	(*)	141
Kopā		1 649 018	100	(*)	100	

Tabula Nr.4

Rīgas pilsētas kinoteātru skatītāju skaits, ieņēmumi no pārdotajām biļetēm 2010.gadā un filmu skaits

Kinot. nosauk	Kompānijas nosaukums	Skatītāji		Ieņēmumi		Filmu skaits
		Skaitis	Tirgus daļa (%)	Ls	Tirgus daļa (%)	
CINAMON ALFA	Cinamon OperationsSIA	347 566	20,34	(*)	(*)	110
Rīga Plaza	Multikino SIA	54 045	3,16	(*)	(*)	46
Kino Citadele	FORUM CINEMAS SIA	1 209 940	70,81	(*)	(*)	150
Kino Rīga	Rīgas nami	81 258	4,76	(*)	(*)	168
K.Suns	KINO GALERIJA SIA	15 905	0,93	(*)	(*)	139
Kopā:		1708714	100	(*)	100	

Savukārt statistiskā informācija par Rīgas kinoteātriem 2011.gadā ir atspoguļota tabulā Nr.5 (Valsts aģentūras „Nacionālais Kino centrs”30.03.2011.vēstule Nr.41).

Tabula Nr.5

Rīgas pilsētas kinoteātru skatītāju skaits, ieņēmumi no pārdotajām biļetēm 2011.gadā un filmu skaits

Kinoteātra nosaukums	Kompānijas nosaukums	Skatītāji		Ieņēmumi		Filmu skaits
		Skaits	Tirgus daļa (%)	Ls	Tirgus daļa (%)	
CINAMON ALFA	SIA „Multiplex Systems”	358 174	21,4	(*)	(*)	147
Rīga Plaza	SIA „Multikino”	204 291	12,2	(*)	(*)	118
Kino Citadele	SIA „FORUM CINEMAS”	1 026 777	61,4	(*)	(*)	154
Kino Splendid Palace	Rīgas nami	65 452	3,91	(*)	(*)	165
K.Suns	SIA „KINO GALERIJA”	18 383	1,09	(*)	(*)	162
Kopā:		1 673 077	100	(*)	100	

Minētā informācija liecina, ka, neskatoties uz to, ka pēdējos gados konkrētajā tirgū ir ienākuši divi jauni kinoteātri, kuru īpašnieki ir SIA „Multiplex Systems” un SIA „Multikino”, SIA „Forum Cinemas” saglabā savu dominējošo stāvokli šajā konkrētajā tirgū. Tās tirgus daļa no aptuveni 90% 2008.gadā ir samazinājusies, taču trīs pēdējos gadus nemainīgi pārsniedz 60%. Savukārt jaunienācēja SIA „Multiplex Systems” tirgus daļa 2010.gadā, salīdzinot ar 2009.gadu, saglabājās iepriekšējā līmenī. SIA „Multikino” atvēra savu kinoteātri 2010.gadā un tā tirgus daļa 2011.gadā nedaudz pārsniedz tikai 10%. Tādējādi secināms, ka patērētājs (skatītājs) nelabprāt pārslēdzas uz jaunajiem kinoteātriem, kā arī jaunienācējiem ir mazākas iespējas ar mārketinga līdzekļiem aptuveni 3 gadu laikā piesaistīt jaunus patērētājus un konkurēt ar SIA „Forum Cinemas” kinoteātra Rīgas pilsētas centrā plašo filmu klāstu 14 auditorijās bez būtisku investīciju veikšanas. Vērtējot tirgus struktūras izmaiņas, secināms, ka ienākšanas barjeras tirgū ir nozīmīgas. Tāpēc noraidāms ir SIA „Forum Cinemas” 02.02.2012. vēstulē Nr.4 iekļautais arguments, ka „Izpilddirekcija ir izdarījusi nepamatotu secinājumu, ka „(...) skatītāji nelabprāt pārslēdzas uz jauniem kinoteātriem, kā arī jaunienācējiem ir mazākas iespējas ar mārketinga līdzekļiem piesaistīt jaunus patērētājus un konkurēt ar SIA „Forum Cinemas” kinoteātra Rīgas pilsētas centrā plašo filmu klāstu 14 auditorijās bez būtisku investīciju veikšanas”. Šis secinājums Vēstulē ietverts bez ne vienas atsaucē uz avotiem (aptaujām, intervijām, vēstulēm utt.) No 2009.gada Rīgas pilsētas filmu demonstrēšanas tirgus ir pieaudzis skatītāju ziņā tikai par 1%, taču Kino Citadele tirgus daļa ir samazinājusies par 17%, bet pārējiem Rīgas kinoteātriem skatītāju daudzums proporcionāli ir pieaudzis. Tas norāda uz tieši pretējo Izpilddirekcijas secinājumam, t.i., pārējo Rīgas kinoteātru daļa ir palielinājusies tieši uz tirgus pārdales rēķina, nevis uz kopējā tirgus pieauguma rēķina, jeb Kino Citadele skatītāji ir atraduši Rīgas pilsētā citu

kinoteātri, piemēram-Multikino, ko apmeklēt, jo pārējiem kinoteātriem tirgus daļas 2010.gadā un 2011.gadā ir augušas.”

Tirgus daļas konkrētajā tirgū 2009., 2010. un 2011.gadā skaidri parādīja, ka SIA „Forum Cinemas” atrodas dominējošā stāvoklī šajā konkrētajā tirgū, jo tās tirgus daļa 2009., 2010. un 2011.gadā bija vismaz trīs reizes lielāka nekā citu Rīgas kinoteātru tirgus daļas. Minētais fakts norāda uz neapšaubāmu SIA „Forum Cinemas” dominējošo stāvokli filmu demonstrēšanas tirgū Rīgas pilsētā.

KP norāda, ka šim kinofilmu demonstrēšanas (mazumtirdzniecības) tirgum, kā jau iepriekš minēts, ir būtiska nozīme konkurences apstākļu, barjeru novērtēšanā. Jāņem vērā, ka SIA „Forum Cinemas” ir gan filmu izplatītājs, gan filmu demonstrētājs ar lielāko tirgus daļu abos konkrētajos tirgos.

Ņemot vērā minēto un arī 2009.gada Lēmuma 3.2.punktā⁴ iekļautos argumentus, KP secina, ka SIA „Forum Cinemas” atrodas dominējošā stāvoklī kinofilmu demonstrēšanas tirgū Rīgas pilsētā.

3. Rakstveida apņemšanos izpildes izvērtēšana

Ierosinātās Lietas ietvaros KP izvērtēja iegūto informāciju par SIA „Forum Cinemas” iesniegtās un 2009.gada Lēmumā noteiktās Rakstveida apņemšanās izpildi. Šāds izvērtējums veikts, izvērtējot lietas atjaunošanas pamatotību un nepieciešamību atjaunot lietas izpēti atbilstoši Konkurences likuma 27.²pantam.

3.1. Rakstveida apņemšanās 1.punkts (kreditēstādes garantija)

Rakstveida apņemšanās 1.punktā SIA „Forum Cinemas” apņēmas: *„Ilgttermiņa sadarbības līgumā ar SIA „Multiplex Systems” līdz 2009.gada 19.jūlijam ietvert noteikumu, ka pieprasītā kreditēstādes garantija nevar pārsniegt summu, kas atbilst SIA „Multiplex Systems” 3 nedēļu vidējam apgrozījumam, ar noteikumu, ka gadījumā, ja tiek ievērota maksājumu disciplīna, tad pēc 6 mēnešu perioda šī garantija var tikt samazināta vai atcelta”.*

KP 2009.gada Lēmumā konstatēja, ka *„ar SIA „Forum Cinemas” 2009.gada 27.jūnijā iesniegto Rakstveida apņemšanos SIA „Forum Cinemas” apņemas ilgttermiņa sadarbības līgumā ietvert noteikumu, ka pieprasītā garantijas summa nepārsniegs SIA „Multiplex Systems” 3 nedēļu vidējo apgrozījumu. Konkurences padomes ieskatā šāda apņemšanās novērsīs nepamatotos ierobežojumus konkurencei”.* Vienlaikus konstatējams, ka Rakstveida apņemšanās 1.punkts tika noteikts ar nosacījumu, ka *„gadījumā, ja tiek ievērota maksājumu disciplīna, tad pēc 6 mēnešu perioda šī garantija var tikt samazināta vai atcelta”.*

Filmu demonstrēšanas līguma daudzzaļu kinoteātriem Nr.1/2009, kas noslēgts 07.08.2009. starp SIA „Forum Cinemas” un SIA „Multiplex Systems” (turpmāk – Līgums Nr.1/2009), 10.5.punkts paredz, (*).

Savukārt Līguma Nr.1/2009 10.6.punkts paredz, (*).

20.06.2011. SIA „Multiplex Systems” vēstulē norādīts, ka (*).

Arī SIA „Forum Cinemas” ir sniegusi informāciju minētā sakarā, t.i., 02.02.2012. SIA „Forum Cinemas” vēstulē ir norādīts, ka (*).

⁴ http://www.kp.gov.lv/uploaded_files/2009/D022_0907.pdf.

Vēl arī SIA „Forum Cinemas” sniegtā informācija liecina, ka SIA „Multiplex Systems” pamatā ir ievērojusi Līgumā Nr.1/2009 iekļautos noteikumus par maksājumu disciplīnu. 10.03.2011. SIA „Forum Cinemas” vēstulē Nr.F/8 ir norādīts, ka (*).

KP secina, ka Līguma Nr.1/2009 noteikumi neparedz pienākumu SIA „Forum Cinemas”, iestājoties noteiktiem apstākļiem (6 mēnešus ir ievērota maksājumu disciplīna), pat uzsākt sarunas starp pusēm, lai panāktu vienošanos par garantijas samazināšanu vai atcelšanu. Arī SIA „Forum Cinemas” faktiskā rīcība neliecina, ka SIA „Forum Cinemas” būtu veicis SIA „Multiplex Systems” maksājumu disciplīnas novērtēšanu, ko atbilstoši Rakstveida apņemšanās 1.punktam SIA „Forum Cinemas” bija jāņem vērā. Vēsturiskā maksājumu disciplīna ir vērtējams kā objektīvs kritērijs, plānojot nākotnes sadarbību.

Savukārt SIA „Forum Cinemas” Lietas izpētes laikā norādīja, ka Rakstveida apņemšanās šādu pienākumu neparedz. Tā SIA „Forum Cinemas” 07.05.2012. vēstulē Nr.18 ir minēts, ka „Pirmkārt, rakstveida apņemšanās 1.punkts noteica tikai FC apņemšanos iekļaut sadarbības līgumā ar SIA „Multiplex Systems” konkrētas redakcijas punktu, taču nenoteica detalizētu kārtību tālāko darbību veikšanai. Nav strīda, ka konkrētas redakcijas punkts līgumā ir iekļauts (10.5.punkts). Tādējādi Faktu vēstulē⁵ norādītais, ka rakstveida apņemšanās netiek pildīta, nav pamatots. Ja FC būtu bijis nepieciešams apņemties arī veikt specifiskas konkrētas darbības šī punkta izpildei (piemēram, kā norādīts Faktu vēstulē pēc savas iniciatīvas uzsākt sarunas par garantijas samazināšanu), tad atbilstoši Konkurences likuma 27.2 pantam nevarēja atzīt, ka rakstveida apņemšanās FC piedāvātajā redakcijā novērš konkurences kavēšanu”.

KP noraida minēto SIA „Forum Cinemas” argumentu kā nepamatotu, jo no Rakstveida apņemšanās skaidri izrietēja attiecīgais pienākums. Rakstveida apņemšanās paredz darbības noteikumus (pienākumus), kuri novērš konkurences kavēšanu, ierobežošanu vai deformēšanu. Pēc SIA „Forum Cinemas” izklāsta, minētā Rakstveida apņemšanās punkta saturs ir nesaistošs un paredz SIA „Forum Cinemas” izvēles iespējas veikt vai neveikt maksājumu disciplīnas novērtējumu nevis pienākumu to darīt. KP nepiekrīt minētam viedoklim. Ja SIA „Forum Cinemas” nav samazinājusi vai atcēlusi garantiju, bet SIA „Multiplex Systems” ir ievērojusi maksājuma disciplīnu, tad SIA „Forum Cinemas” bija jāsniedz pierādījumi, kas objektīvi pamato SIA „Forum Cinemas” rīcību – nesamazināt vai neatcelt garantiju. SIA „Forum Cinemas” ir norādījusi uz SIA „Multiplex Systems” finanšu situāciju, t.i., uz SIA „ Multiplex Systems” 2010.gada pārskatā minēto.

KP izdarīja savu secinājumu, balstot to uz faktu, ka SIA „Multiplex Systems” visu sadarbības laiku ar SIA „Forum Cinemas” ir godprātīgi apmaksājusi rēķinus un praktiski nav bijusi maksājumu disciplīnas pārkāpumi.

Izvērtējot SIA „Multiplex Systems” gada pārskatu par 2009.–2011.gadu, KP secina, ka rentabilitātes un likviditātes rādītāji salīdzinājumā ar 2009.gadu ir uzlabojušies. Kaut gan uzņēmuma apgrozījums ir samazinājies, uzņēmums cenšas segt savus zaudējumus uz izdevumu samazināšanas rēķina, kā rezultātā, salīdzinot ar 2009.gadu, uzņēmums samazinājis zaudējumus par 300 000 Ls, kas pēc būtības ir labs rādītājs tam, ka uzņēmums cenšas izkļūt no savām finanšu problēmām. 2010.gadā uzņēmums pārskatā uzrādīja peļņu, kaut arī šī peļņa nebija no pamatdarbības, bet gan tie bija pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi. Ja neņem vērā šos 2010.gada ieņēmumus, tad uzņēmumam ir bijuši zaudējumi, bet arī tie ir bijuši mazāki nekā 2009.gadā. Minētais nozīmē, ka uzņēmums cenšas uzlabot savu finansiālo stāvokli.

Tāpat no sniegtās informācijas ir konstatējams, ka faktiski SIA „Forum Cinemas” šādas sarunas nav uzsākusi. Ir ticis piedāvāts mainīt Līguma Nr.1/2009 nosacījumus, par

⁵ KP 19.01.2012. vēstule Nr.165.

ko puses nav vienojušās. Fakti, ko SIA „Forum Cinemas” ir iesniegusi, liecina, ka faktiskais garantijas aprēķina modelis nav mainījies, ir mainījusies garantijas faktiskais lielums, mainoties konkrētajam apgrozījuma lielumam, kas nav atkarīgs no SIA „Forum Cinemas”.

Ievērojot šajā punktā minēto, KP secina, ka, lai arī attiecībā uz SIA „Multiplex Systems” saskaņā ar tiesas lēmumu no 17.12.2009. bija ierosināts ārpustiesas tiesiskās aizsardzības process⁶, tomēr garantijas kopējo apjomu SIA „Forum Cinemas” bija pienākums pārvērtēt, neskatoties uz to, ka vienošanās par izmaiņām Līguma Nr.1/2009 netika panākta, jo SIA „Forum Cinemas” bija jāpilda pienākums, kuru tā bija apņēmusies pildīt saskaņā ar Rakstveida apņemšanās 1.punktu.

Minēto saistību neizpilde uzliek SIA „Multiplex Systems” nepamatotu finansiālo slogu, apgrūtinot šīs sabiedrības spēju veikt komercdarbību, sakarā ar nepieciešamību iesaldēt lielus apgrozāmos līdzekļus, kas nepieciešami bankas garantijas iegūšanai.

Turklāt SIA „Forum Cinemas” kā izplatītājam, lai nodrošinātu savu interešu aizsardzību, ir tiesības pārtraukt dot filmas un atsaukt visas jau nodotās filmas SIA „Multiplex Systems” tūlīt pēc pirmā rēķina nesamaksāšanas vai SIA „Multiplex Systems” maksātnespējas pasludināšanas vai pat tikai attiecīga pieteikuma iesniegšanas.

Līdz ar to 2010.gada februāra vidus, kad saskaņā ar Līguma Nr.1/2009 10.6.punktu bija jāpārvērtē garantijas nosacījumi, arī uzskatāms par atskaites punktu, kad SIA „Forum Cinemas” bija jāuzsāk sarunas par garantijas summas samazināšanu, jo SIA „Multiplex Systems” nebija maksājumu kavējumu.

To, ka ir iespējams vienoties par garantijas summas samazinājumu pierāda arī fakts, ka puses ir varējušas vienoties par labākiem norēķinu noteikumiem 2012.gada augustā.

02.08.2012. KP ir saņēmusi SIA „Forum Cinemas” vēstuli Nr.F28, ar kuru minētā sabiedrība lūdz pievienot lietas materiāliem divus dokumentus:

- 1) SIA „Forum Cinemas” un SIA „Multiplex Systems” saraksti no 25.07.2012. līdz 01.08.2012. par bankas garantiju;
- 2) 01.08.2012. Vienošanās Nr.2 pie filmu izplatīšanas līguma daudzzaļu kinoteātriem Nr.1/2009.

01.08.2012. Vienošanās Nr.2 pie filmu izplatīšanas līguma daudzzaļu kinoteātriem Nr.1/2009 paredz mainīt Līguma Nr.1/2009 10.punkta redakciju. Tagad attiecībā par garantiju ir iekļauts šāds nosacījums: (*).

09.08.2012. SIA „Multiplex Systems” informēja KP, ka SIA „Forum Cinemas” ir atcēlusi bankas garantiju SIA „Multiplex Systems”. Vienošanās stājās spēkā 20.08.2012.

SIA „Multiplex Systems” 20.06.2011. vēstulē ir norādīts, ka (*).

Savukārt SIA „Multiplex Systems” 11.06.2012. vēstulē norādīts, ka (*).

KP secina, ka SIA „Forum Cinemas” ir nodarījusi kaitējumu SIA „Multiplex Systems” un nav novērsusi konkurences kavēšanu kinofilmu demonstrēšanas kinoteātros tirgū Rīgas pilsētā, jo nav pildījusi Rakstveida apņemšanās 1.punktā iekļauto pienākumu.

Ievērojot teikto, KP konstatē, ka SIA „Forum Cinemas”, ilgstoši piemērojot nemainīgas prasības attiecībā uz kredītiestādes garantiju un nesamazinot vai neatceļot to, laika periodā no 2010.gada februāra vidus līdz 20.08.2012. (vienošanās noslēgta tikai pēc Lietas ierosināšanas) nav izpildījusi Rakstveida apņemšanās 1.punktu.

---

⁶ Saskaņā ar Lursoft sniegto informāciju no Maksātnespējas reģistra SIA „Multiplex Systems” ārpustiesas tiesiskās aizsardzības process saskaņā ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 11.01.2011. spriedumu ir izbeigts.

3.2. Rakstveida apņemšanās 2.1.punkts (komerciāli jūtīgas informācijas pieprasīšana un saņemšana no kinoteātriem)

3.2.1. Rakstveida apņemšanās 2.1.punktā SIA „Forum Cinemas” apņēmas: *„Neietvert vai nepiemērot noteikumus (prasības) par komerciāli jūtīgas informācijas sniegšanu attiecībā uz biļešu cenām”.*

Līguma Nr.1/2009 9.2.punkts nosaka, ka (*).

Savukārt saskaņā ar Līguma Nr.1/2009 9.3.punktu (*).

SIA „Forum Cinemas” 25.07.2011. vēstulē Nr.F/28 norādīts: (*).

3.2.2. 07.04.2011. KP amatpersonu un SIA „Forum Cinemas” pārstāvju tikšanās laikā sastādītajā sarunu protokolā norādīts, ka: (*).

3.2.3. Izplatītāju sniegtā informācija par atskaitēm:

SIA „Multikino Latvia” 17.06.2011. vēstulē Nr.17/11 norādīts, ka *„Katru dienu līdz plkst. 11.00 no rīta mums ir jānosūta SIA „Forum Cinemas” mūsu detalizēto atskaiti (Filmas, seansu skaits un laiks, apmeklējums un ieņēmumi) par filmām, kuru izplatītājs ir SIA „Forum Cinemas”. Tāpat mēs vadam iekšā viņu sistēmā „Markus” šos datus”.*

Līdzīgu informāciju sniedza SIA „Multiplex Systems” (20.06.2011. vēstule) –(*).

Izvērtējot minēto informāciju, KP secina, ka saskaņā ar Līguma Nr.1/2009 noteikumiem filmu izrādītājiem ir pienākums ievadīt informāciju – seansa laiks, apmeklētāju skaits pa cenu kategorijām, gadījumā, ja seanss nav noticis, jānorāda uz apstākļiem, kāpēc seanss nav noticis, piemēram, tehnisku iemeslu dēļ.

Toties papildus minētajai informācijai SIA „Multiplex Systems” un SIA „Multikino” katru dienu sūtīja kases izdrukas, kurās pie katras biļešu kategorijas bija norādīts arī tās nosaukums.

Vēl saskaņā ar līgumu (Līgums Nr.1/2009 un attiecīgie līgumi ar citiem izrādītājiem) noteikumiem SIA „Forum Cinemas” saņēma kases izdrukas par nedēļu. Faktiski šīs izdrukas ir ikdienas kases izdruku apkopojums, kurš pamatā satur tādu pašu informācijas apjomu attiecībā par biļešu tipiem un to cenām, tikai apkopotā veidā par noteiktu laika posmu – vienu nedēļu. SIA „Forum Cinemas” ir norādījusi, ka nav pieprasījusi ikdienas kases izdrukas no izrādītājiem, bet izrādītāji tās ir sūtījuši, jo nespēj laikā ievadīt šo informāciju attiecīgajā datorprogrammā MARKUS MMD EXTRANET⁷.

KP attiecībā par ikdienas kases izdruku nosūtīšanu norāda, ka, ja SIA „Forum Cinemas” nevēlējās saņemt no Rīgas kinoteātriem ikdienas kases izdrukas, tad tai kā uzņēmumam, kurš ir apņēmis ievērot Rakstveida apņemšanos, un kaut vai formāli vēlētos to ievērot, lai novērstu acīmredzamos pārkāpuma riskus, būtu jānorāda SIA „Multiplex Systems” un SIA „Multikino”, ka nevēlas saņemt šādas atskaites un, ka tās jāiesniedz līgumu noteiktā kārtībā, taču pēc būtības KP ieskatā nav nozīmes, vai šo informāciju SIA „Forum Cinemas” saņēma kā ikdienas kases atskaiti vai nedēļas apkopojumu, jo pēc būtības tās saturēja identisku informāciju attiecībā par biļešu cenām, to tipu un apmeklējumu. Ikdienas atskaitē bija norādīti arī konkrētie filmu izrādīšanas laiki un zāles numurs, kur tā ir tikusi izrādīta. Turklāt pati SIA „Forum Cinemas” ar savu nepamatoto informācijas un pārāk detalizēto pieprasījumu ir netieši uzlikusi par pienākumu izrādītājiem iesniegt ikdienas kases izdrukas.

Ievērojot teikto, KP secina, ka nav nozīmes 21.10.2011. SIA „Multikino Latvia” vēstulē Nr.17/12 norādītajam, ka *„Mēs sūtām SIA „Forum Cinemas” detalizētu atskaiti*

⁷ 07.04.2011. sarunu protokols ar SIA „Forum Cinemas”.

no mūsu programmas Vista pēc pašu vēlēšanās, lai būtu droši par to, ka visi dati ir nogādāti laicīgi”, jo SIA „Forum Cinemas” atbildībā ir Rakstveida apņemšanās ievērošana.

Ievērojot teikto, KP secina, ka SIA „Forum Cinemas” ir pienākums studijām sūtīt atskaiti, kura satur informāciju par filmas nosaukumu, formātu [parastais, 3D], skatītāju skaitu dienā, ieņēmumiem dienā, vidējo biļešu cenu. Taču SIA „Forum Cinemas” pieprasīja vēl papildus informāciju par biļešu cenām, biļetes tipu [bērnu, pieaugušo, brīvbiļete], ko SIA „Multikino”, SIA „Multiplex Systems” kases izdruku veidā nosūta SIA „Forum Cinemas”. Arī citi kinofilmu demonstrētāji sniedza SIA „Forum Cinemas” detalizētu informāciju par biļešu cenām.

Faktiski, lai sniegtu informāciju studijām (filmu īpašniekiem), SIA „Forum Cinemas” ir pietiekoši, ja izplatītāji MARKUS MMD Extranet sistēmā par katru filmu ievadītu šādu informāciju: seansa laiks, apmeklētāju skaits, kopējie ienākumi.

Informācija – apmeklētāju skaits pa konkrētām cenu kategorijām, norādot konkrētās biļetes tipa cenu, ir kvalificējama kā komercnoslēpuma pieprasīšana no konkurentiem. Turklāt minētā informācija atspoguļo arī mārketinga aktivitāšu rezultātus. Atskaišu no pārdošanas sistēmas pieprasīšana no Izplatītājiem, kur minēti arī konkrēto biļešu tipi, nav pieļaujama.

Faktiski SIA „Forum Cinemas” ieviestā un izmantotā datorprogramma arī pēc Rakstveida apņemšanās parakstīšanas pieprasa no SIA „Forum Cinemas” izplatīto filmu izrādītājiem informāciju, kas šai komercsabiedrībai nav nepieciešama, lai sagatavotu atskaites studijām. Līdz ar to konkurentu darbība SIA „Forum Cinemas” ir caurskatāma un šo informāciju šī komercsabiedrība var izmantot savā komercdarbībā, iegūstot priekšrocības konkurences cīņā. Minētais ir pretrunā ar Rakstveida apņemšanās 2.1.punktā norādīto.

3.2.4. SIA „Forum Cinemas” 24.11.2011. sniedza informāciju, kas liecina, ka minētā komercsabiedrība ir mainījusi savu atskaišu sistēmu, t.i., tā 2011.gada oktobra beigās visiem saviem sadarbības partneriem ir izsūtījusi vēstules, kurām pievienoti grozījumi to sadarbības līgumos, kuri stājās spēkā 2011.gada nogalē.

SIA „Forum Cinemas” 24.11.2011. vēstulē Nr.F58 ir norādīts, ka „*Filmu demonstrēšanas līguma 9.2.punkta iepriekšējā redakcija paredzēja izrādītāja pienākumu ievadīt Programmā, MARKUS MMD Extranet, iepriekšējās kalendārās dienas filmas rezultātus izplatītāja formātā. Līdz ar to tika atspoguļoti dati pa cenu kategorijām. Savukārt Filmu demonstrēšanas līguma 9.2.punkta jaunā redakcija nosaka ievadīt Programmā, MARKUS MMD Extranet, iepriekšējās kalendārās dienas Filmas rezultātus-norādot datumu, seansu, uz seansu pārdoto maksas biļešu skaitu, kopējos kases ieņēmumus par seansu un bezmaksas kinobiļešu skaitu seansā.*

Saskaņā ar Filmu demonstrēšanas līguma 9.3.punkta līdzšinējām prasībām, izrādītāja pienākums bija sniegt arī iknedēļas Filmas kases atskaites izdrukas, savukārt, Filmu demonstrēšanas līguma 9.3.punkta jaunā redakcija šādu prasību vairs neparedz.

Ņemot vērā izmaiņas Filmu demonstrēšanas līgumos, SIA „Forum Cinemas” attiecīgi ir izmainījusi arī Programmu, MARKUS MMD Extranet.

Lai arī SIA „Forum Cinemas” nekad nav pieprasījusi izrādītājiem iesniegt ikdienas kases atskaites izdrukas, līdz ar Filmu demonstrēšanas līguma izmaiņām tiks novērsta arī papildus dokumentu iesniegšana.”

SIA „Forum Cinemas” 24.11.2011. vēstules Nr.F58 pielikumā ir pievienots programmas MARKUS MMD Extranet attēls un vairākas SIA „Forum Cinemas” vēstules „Par jauniem noteikumiem Filmu demonstrēšanas Līgumā”, kurās ir norādīts, ka „*vēlamies veikt izmaiņas līguma 9.Punktā:*

(*)

Ievērojot teikto, KP secina, ka SIA „Forum Cinemas” līdz 07.11.2011. nav pildījusi Rakstveida apņemšanās 2.1.punktu. Taču, ņemot vērā SIA „Forum Cinemas” 24.11.2011. vēstulē Nr.F58 norādītos apstākļus, Rakstveida apņemšanās pārkāpums, izvērtējot SIA „Forum Cinemas” sniegto informāciju, ir uzskatāms par pārtrauktu.

KP noraida SIA „Forum Cinemas” 24.11.2011. vēstulē Nr.F58 teikto, ka tā nav pieprasījusi ikdienas kases atskaites. Faktiski SIA „Forum Cinemas” pieprasīja nepamatoti detalizētu informāciju ievadīt Programmā MARKUS MMD Extranet, ko Līgumā Nr.1/2009 norādītajā termiņā izrādītājiem bija sarežģīti izpildīt, tāpēc tika sūtītas arī ikdienas kases izdrukas.

3.3. Par Rakstveida apņemšanos 2.3.punkta 2.apakšpunktu (aizliegums pieprasīt akciju saskaņošanu)

3.3.1. Rakstveida apņemšanās 2.3.punkta 2.apakšpunkts uzliek par pienākumu „*nepieprasīt informāciju par citu kinoteātru iekšējām mārketinga aktivitātēm, akcijām, speciālajām kampaņām un neuzlikt par pienākumu tās saskaņot ar SIA „Forum Cinemas”*”. Izvērtējot minēto nosacījumu, KP secina, ka SIA „Forum Cinemas” noteiktais aizliegums attiecas ne tikai uz iekšējām mārketinga aktivitātēm, bet arī uz akcijām un citām speciālajām kampaņām.

2009.gada Lēmuma 5.3.punktā konstatēts, ka „*prasība iesniegt Iesniedzēja [SIA „Multiplex Systems”] plānotos reklāmas pasākumu plānus, arī tos, kas nav saistīti ar filmas, bet ar kinoteātra popularizēšanu, prasība iesniegt video un foto ierakstus par reklāmas materiālu izvietojumu, draudi neizsniegt reklāmas materiālus, ja tos neizvieto atbilstoši izvirzītajām prasībām, norādījumu došana par demonstrējamo filmu auditoriju, Iesniedzēja lūguma, kas uzlabotu prasību savlaicīgu saņemšanu un izpildi, kā arī lūguma par katras filmu studiju prasību apkopojuma iesniegšanu, lai savlaicīgi varētu plānot un iesniegt nepieciešamo informāciju, ignorēšana, nostāda Iesniedzēju ievērojami sliktākās konkurences pozīcijās, nekā SIA „Forum Cinemas”, kura arī darbojas filmu demonstrēšanas tirgū.*

Vērtējot kopsakarā iepriekš minēto, Konkurences padomes ieskatā šāda rīcība ir vērtējama kā tāda, kas negatīvi ietekmē konkurenci pat tad, ja šī informācija faktiski netiek izmantota konkurējošā nozarē. Šādas nesamērīgas un nepamatotas prasības nav pieļaujamas pat kā filmu studiju vai izplatītāju prasību īstenošana.”

2009.gada Lēmumā netika vērtēta tāda veida sarakste, kas atspoguļota tabulā Nr.6. Vienlaikus ir konstatējams, ka Rakstveida apņemšanās paredzēja ierobežojumus ne tikai attiecībā uz 2009.gada Lēmumā vērtēto gadījumu, kas ir atspoguļots šī lēmuma 3.3.1.punktā, bet gan plašāk. Tādējādi attiecīgi ir izvērtējama arī citu akciju saskaņošana, t.i., akcijas, kas ir saistītas ar konkrētu SIA „Forum Cinemas” filmu. Sarakste pamatā ir par filmām, kuru izrādīšana Latvijas teritorijā ir tikko uzsākta, jo SIA „Forum Cinemas” filmu izrādītāji bija vēlējušies saistīt mārketinga akcijas tieši ar šīm filmām.

3.3.2. Akciju un speciālo pasākumu rīkošanas regulējums Līgumā Nr.1/2009:

(*)

3.3.3. SIA „Multikino Latvia” 17.06.2011. vēstulē Nr.17/11 ir norādīts, ka „*SIA „Forum Cinemas” ļauj mums nesaskaņot ar viņiem aktivitātes un akcijas ar īsu darbības periodu (1 diena). Mums ir jāsūta viņiem informācija par aktivitātēm ar ilgāku darbības periodu. Tāpat mums ir jāsaskaņo mūsu tirdzniecības, kuras ir saistītas ar filmu varoņiem. SIA „Forum Cinemas” izskaidro šo faktu ar to, ka viņiem savukārt ir jāsaskaņo ar oficiālajiem filmu ražotājiem filmu varoņu imidža izmantošanu”*.

SIA „Multiplex Systems” 20.06.2011. vēstulē attiecībā par mārketinga akciju saskaņošanu ir norādīts, ka (*).

Lietas izpētes gaitā kinofilmu izrādītājiem tika uzdots jautājums: vai fakts, ka SIA „Forum Cinemas” pieprasa saskaņot mārketinga aktivitātes un akcijas tās izplatāmajām filmām ietekmē izrādītāja konkurētspēju?

SIA „Multikino Latvia” 17.06.2011. vēstulē Nr.17/11 ir norādīts, ka „*Mēs nevaram pierādīt, ka šī situācija ar SIA „Forum Cinemas” ietekmē mūsu konkurētspēju. Kaut gan protams viņi var izmantot mūsu datus savos nolūkos*”.

SIA „Multiplex Systems” savā 20.06.2011. vēstulē norāda, ka (*).

3.3.4. SIA „Forum Cinemas” 10.03.2011. vēstulē Nr.F/8 norādīts, ka (*).

Minēto piemēru SIA „Forum Cinemas” minētajā vēstulē norādīja kā sarakstes par akciju saskaņošanu piemēru. KP rīcībā esošā informācija liecina, ka bija arī citi saskaņošanas gadījumi, kad SIA „Forum Cinemas” un filmu īpašnieki izteica pretenzijas pret konkurējošo kinoteātru vēlmi veidot mārketinga akcijas saistībā ar SIA „Forum Cinemas” izplatītajām filmām. Lietas materiālos ir iekļauta sarakste starp SIA „Forum Cinemas”, SIA „Multiplex Systems”, SIA „Multikino” un filmu īpašnieku pārstāvjiem attiecībā par akciju rīkošanu, kas daļēji atspoguļota tabulā Nr.6.

Tabula Nr.6

Elektroniskā sarakste starp SIA „Forum Cinemas”, kinoteātriem un filmu īpašniekiem
(*).

KP secina, ka, lai gan Rakstveida apņemšanās 2.3.punkta 2.apakšpunkts nosaka aizliegumu SIA „Forum Cinemas” saskaņot akcijas konkrētām SIA „Forum Cinemas” izplatītajām filmām, saskaņošanu pieprasa gan SIA „Forum Cinemas”, gan studijas (filmu īpašnieki), piemēram, *Twentieth Century Fox International* un *Paramount*. Turklāt SIA „Forum Cinemas” ir nepārprotami pieprasījusi saskaņot visas akcijas, kas tiek rīkotas saistībā ar tās izplatītajām filmām. Tabulā pamatā ir atspoguļotas tikai pirmizrāžu filmas. Tādējādi, izvērtējot tabulā Nr.6 atspoguļoto saraksti, ir konstatējams, ka Rakstveida apņemšanās 2.3.punkts netika pildīts.

SIA „Forum Cinemas” sarakste ar kinofilmu izrādītājiem pierāda, ka tā aktīvi centusies ierobežot akciju rīkošanu saistībā ar cenu pazemināšanu, kā iemeslu norādot studiju kā autoru tiesību aizstāvību uz taisnīgu atlīdzību, tādējādi ierobežojot citu filmu izrādītāju brīvību patstāvīgi veikt akcijas un piemērot zemākās cenas.

KP secina, ka filmu īpašnieki taisnīgu atlīdzību saņem arī gadījumos, kad tiek rīkotas cenu akcijas, jo tādējādi tiek palielināts filmu apmeklētāju skaits. Studiju kā filmu īpašnieku komerciāli pamatota interese ir, lai konkrēto filmu noskatītos attiecīgs cilvēku skaits Latvijas teritorijā kopumā un tiek sasniegts noteikts ienākumu līmenis.

Vienlaicīgi KP atzīst, ka SIA „Forum Cinemas” pastāv arī citi līdzekļi, kā nodrošināt, ka Studijas gūst ienākumus proporcionāli skatītāju skaitam, piem., nosakot fiksētu maksu par filmas izrādīšanu vai atsevišķu skatītāju un ļaujot kinoteātriem brīvi noteikt savu saimnieciskās darbības stratēģiju skatītāju piesaistīšanā.

02.02.2012. SIA „Forum Cinemas” Vēstulē Nr.F4 ir norādīts, ka „*Rakstveida apņemšanās 2.3.punkts neietver absolūtu aizliegumu iejaukties cita tirgus dalībnieka mārketinga aktivitātēs. Tieši attaisnotā iemesla (autortiesību aizsardzība) dēļ arī minētajā apņemšanās punktā ir noteikts: „Nepiemērot nesamērīgas prasības un*

nepamatoti neiejaukties (...)” FC uzskata, ka Vēstules [KPI 19.01.2012. vēstule Nr.165] Tabulā Nr.5 iekļautie sarakstes fragmenti nesatur „Nesamērīgas prasības” vai nedemonstrē „nepamatotu iejaukšanos”. Visos gadījumos iejaukšanās ir bijusi pamatota ar FC kā filmu studiju pārstāvja interesēm attiecībā uz izplatītājam pienākošos atlīdzību par kinoteātra akcijas laikā tirgotajām kino biļetēm. (...) Ja kinoteātru ieceres attiecībā uz rīkotajām akcijām (ar biļešu cenas pazeminājumu), nepavadītu vēlme attiecīgi mazāk maksāt arī filmu izplatītājam, tad šādu akciju saskaņošana nebūtu nepieciešama. No Vēstulē citētās sarakstes ir arī redzams, ka studijas pārstāvji tiešā veidā tiek iesaistīti darbā ar kinoteātriem, jo runa ir par taisnīgu atlīdzības daļu.”

KP noraida minētos SIA „Forum Cinemas” argumentus un norāda, ka kinoteātri, rīkojot akcijas, piesaista papildus skatītājus SIA „Forum Cinemas” izplatītajām filmām, kas ļautu SIA „Forum Cinemas” un kino izplatītājiem gūt papildus ienākumus uz papildu skatītāju piesaistes rēķina, kas ir jebkuras akcijas rīkošanas mērķis. Vienlaikus vērtējot kopsakarā ar filmu ieņēmumu prognozēšanas un maksājumu sadales modeli, jāsecina, ka taisnīgas samaksas nosacījumos būtu pamatoti ietvert tādu atlīdzības sistēmu, kas nodrošina kinoteātriem iespējas saņemt taisnīgu atlīdzības sadali attiecībā uz to patērētāju apjomu, kas papildu tiek piesaistīts akciju laikā.

Mārketinga (t.sk. cenu akcijas) akcija ir būtisks konkurences instruments starp konkurentiem, kas sniedz ieguvumus patērētājiem un konkurencei tirgū. Tādējādi ir būtiski, ka netiek piemēroti līdzekļi vai ierobežojumi, kas veicina vai nodrošina *status quo* tirgū un mazina konkurences spiedienu citiem konkurentiem. SIA „Forum Cinemas” norāde uz tā saucamajiem „*dempinga*” draudiem, kas ir aizliegts noteiktos gadījumos tikai dominējošiem tirgus dalībniekiem, ja pārdošanas zem pašizmaksas mērķis ir izspiest konkurentus, apstiprina pret konkurenci vērstu mērķi filmu demonstrēšanas tirgū, t.i., ierobežot cenu konkurences iespējas.

3.4. Rakstveida apņemšanās 3.punkts (*de facto* funkciju nodalīšana SIA „Forum Cinemas” darbībā).

SIA „Forum Cinemas” 02.11.2009. vēstulei Nr.30 bija pievienots SIA „Forum Cinemas” valdes locekļa A.A. 31.08.2009. rīkojums Nr.1F par SIA „Forum Cinemas” štatu saraksta 2009.gadā un struktūras apstiprināšanu (turpmāk – Rīkojums).

Rīkojumā ir norādīts: (*).

Savukārt SIA „Forum Cinemas” 10.03.2011. vēstulē Nr.F/8 ir norādīts, ka (*).

Lietas izpētes laikā tika iegūta informācija, ka I.R. nerisina jautājumus par galvojumu. Galvojums ir tieši saistīts ar izplatīšanas nodaļas ikdienas darbu. Šo faktu apstiprina e-pasta vēstule:

(*)

Vērtējot tabulā Nr.6 atspoguļoto saraksti, konstatējams, ka *Twentieth Century Fox International* un *Paramount* studijas, sniedzot atbildes I.R., vēstules adresē arī SIA „Forum Cinemas” valdes loceklim A.A. I.R. gadījumos, kad raksta izrādītājiem, ka ir radusies konflikta situācija, arī kā vienu no vēstules adresātiem norāda SIA „Forum Cinemas” valdes locekli A.A. Minētā sarakste pēc būtības ir ikdienas sarakste par jautājumiem, kas ir SIA „Forum Cinemas” izplatīšanas nodaļas kompetencē.

Ievērojot teikto, KP secina, ka Rīkojumā norādītā kinofilmu izplatīšanas Latvijā nodalīšana no pārējās SIA „Forum Cinemas” komercdarbības ir bijusi formāla. Tirgus dalībniekam, atrodoties dominējošā stāvoklī vairumtirdzniecībā un darbojoties vertikāli saistītā [mazumtirdzniecības] tirgū, rodas iespēja ļaunprātīgi izmantot konkurentu atkarību no dominējošā stāvoklī esošā tirgus dalībnieka. Lai novērstu iespējamu pārkāpuma risku, kas vērsts uz konkurentu izslēgšanu lejupējā tirgū, lēmumu pieņemšana komercdarbībā atšķirīgos līmeņos būtu nošķirama.

Augstāk minētā e-pasta vēstule kopsakarā ar tiem pierādījumiem, kas liecina, ka A.A. aktīvi iesaistās Izplatīšanas nodaļas darbā, norāda, ka faktiski I.R. kā Izplatīšanas nodaļas vadītāja svarīgos ar filmu izplatīšanu saistītos lēmumus nepieņem patstāvīgi, bet tos saskaņo ar uzņēmuma vadītāju A.A., vai arī faktiski šos lēmumus pieņem A.A.

Ievērojot iepriekš minēto, KP noraida kā nepamatotus 02.02.2012. SIA „Forum Cinemas” Vēstulē Nr.F4 iekļautos argumentus, ka „Kā vienīgie fakti, kas tālāk Izpilddirekciju ir noveduši pie slēdziena par 3.punkta neievērošanu ir minēti: (i) I.R. nerisina jautājumus par galvojumu; (ii) Tabulā Nr.5 citētajā e-pasta sarakstē atsevišķām vēstulēm kā papildus saņēmējs minēts valdes loceklis A.A., kas pierādot A.A. iesaistīšanos izplatīšanas procesu organizēšanā. Tabulā Nr.5 citētajā sarakstē hronoloģiski ir redzams, ka vispirms tā notiek starp I. R. un Polijas Multikino pārstāvi A.S. Vēlāk sarakstei I.R., vadoties no viņas paskaidrojumiem, piesaistīja A.A., kā arī Fox studijas pārstāvi T.T. un Paramount studijas pārstāvi A.R. I.R. papildus adresātus piesaistīja šim gadījumam tādēļ, ka uzskatīja, ka var izveidoties konflikta situācija ar kinoteātri un lai visas ieinteresētas puses būtu savlaicīgi informētas.(...)”

A.A. kā uzņēmuma vadītājs, atbilstoši Komerclikuma, grāmatvedības standartu un nodokļu likumdošanas prasībām, ir atbildīgs gan uzņēmuma īpašnieku, gan kreditoru, gan valsts priekšā par kopējo uzņēmuma darbību. Starptautiskā sadarbība ar filmu studijām, ko Latvijā pārstāv FC, ir viens no svarīgākajiem FC komercdarbības virzieniem, tāpēc arī izplatīšanas vadītāja un studiju pārstāvji sarakstē kā papildus adresātu ir pievienojuši A.A. kā uzņēmuma vadītāju, kurš atbild par tā darbību kopumā. Jebkurā gadījumā, A.A. tiešā veidā nevada kinoteātra Kino Citadele darbu. Attiecībā uz jautājumu par bankas garantijām – lūdzam vērst Konkurences padomes uzmanību uz to, ka lietā esošās vēstules par šo tēmu ir parakstījuši tieši I.R., nevis A.A.”.

KP secina, ka šajā punktā iekļautā e-pasta vēstule skaidri parāda, ka jautājumus, kas saistīti ar garantiju, risina A.A.

4. Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas pārkāpums

SIA „Forum Cinemas” 07.05.2012. vēstulē Nr.F18 ir konstatēts, ka „Tādējādi Konkurences padome norāda uz vienām un tām pašām FC darbībām kā tādām, kas veido divus atsevišķus pārkāpumus: rakstveida apņemšanās pārkāpumu un jaunu Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas 4.punkta pārkāpumu. Šāda pieeja ir pretrunā ar non bis idem principu – personu par vienu un to pašu nodarījumu nedrīkst atkārtoti sodīt. Šis princips ir noteikts Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 7.protokola 4.pantā. Lai gan tas tradicionāli tiek piemērots krimināltiesībās, gan Eiropas Savienības tiesa, gan Latvijas tiesas ir atzinušas, ka to var piemērot citās tiesībās, kam ir sodošs raksturs, piemēram nodokļu tiesībās. Nesenā 2012.gada 18.aprīļa spriedumā Posten Norge lietā Eiropas brīvās tirdzniecības zonas (EFTA) tiesa atzinusi, ka konkurences tiesības ir līdzīgas krimināltiesībām, tādēļ, pārskatot konkurences iestāžu lēmumus, jāpiemēro līdzīgi principi un rūpīgums, kā izskatot krimināllietu apelācijas (tajā skaitā, jāievēro nevainības prezumpcija un iestādei jāievēro, ka atzīšanai par vainīgu konkurences tiesību pārkāpumā ir ļoti nopietns un smagas sekas nesošs raksturs)”⁸.

KP secina, ka SIA „Forum Cinemas” norādītais neattiecas uz šo gadījumu, jo KP šā lēmuma 3.punktā norāda uz faktiem attiecībā par Rakstveida apņemšanās noteikumu nepildīšanu, kas kalpoja kā pamats lietas atjaunošanai.

⁸ Spriedums lietā Nr.E-15/10, EFTA tiesa, 18.04.2012.,
pieejams:http://www.eftacourt.int/images/uploads/_15_10_JUDGMENT.pdf.

Savukārt Lēmuma 4.punktā izvērtēti fakti, kas liecina par Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas 4.punkta pārkāpumu. Tādēļ SIA „Forum Cinemas” apgalvojumi ir noraidāmi.

4.1. Netaisnīgu noteikumu uzspiešana, nosakot kredītiestādes garantiju pie līguma slēgšanas

2009.gada Lēmumā KP ir vērtējusi bankas (kredītiestādes) garantijas uzspiešanu, vērtējot darbības pēc Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas 4.punkta.⁹ Konkrētā gadījumā tika vērtētas SIA „Forum Cinemas” darbības, uzspiežot netaisnīgus noteikumus, pie līguma noslēgšanas ar SIA „Multiplex Systems”. 2009.gada Lēmumā KP konstatēja, ka „*prasība pēc bankas garantijas pati par sevi nav vērtējama kā dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana*”¹⁰. KP izvērtēja minētās prasības pamatotību, ņemot vērā SIA „Forum Cinemas” noteikto garantijas apmēru un riskus saistībā ar potenciālo rēķinu neapmaksāšanu. Lietas izmeklēšanas laikā piedāvātais garantijas apmērs tika samazināts. Turklāt KP ņēma vērā faktu, ka SIA „Forum Cinemas” piedāvāja rakstveida apņemšanos pārkāpuma novēršanai. Ņemot vērā minēto, KP nekonstatēja pārkāpumu un nepiemēroja tiesisko pienākumu un naudas sodu.

KP norāda, ka 2009.gada Lēmumā vērtētās SIA „Forum Cinemas” darbības attiecībā uz kredītiestādes garantijas pieprasīšanu saturēja Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas 4.punkta pārkāpumu, kas nosaka, ka „*Jebkuram tirgus dalībniekam, kas atrodas dominējošā stāvoklī, ir aizliegts jebkādā veidā ļaunprātīgi to izmantot Latvijas teritorijā. Dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana var izpausties arī kā netaisnīgu pirkšanas vai pārdošanas cenu vai citu netaisnīgu tirdzniecības noteikumu tieša vai netieša uzspiešana vai piemērošana*”. Vienlaikus konstatējams, ka šis pārkāpums tika izbeigts, pieņemot 2009.gada Lēmumu ar Rakstveida apņemšanos. Tādējādi rakstveida apņemšanās sasniedza savu mērķi attiecībā uz 2009.gada Lēmumā vērtētajām SIA „Forum Cinemas” darbībām. Taču pēc 2009.gada Lēmuma pieņemšanas, laikā, kad SIA „Forum Cinemas” bija jāīsteno Rakstveida apņemšanās noteikumi, kas paredzēja novērst arī citus iespējamus pārkāpumus attiecībā uz kredītiestādes garantijas nosacījumiem, SIA „Forum Cinemas” to neveica.

Izvērtējot 2009.gada Lēmuma 4.punktā konstatētos apstākļus, KP secina, ka SIA „Forum Cinemas” darbības pēc 2009.gada Lēmuma neizvērtējot SIA „Multiplex Systems” maksājumu disciplīnu, kaut arī SIA „Multiplex Systems” nav kavējusi maksājumus, un negrozot līguma nosacījumus attiecībā uz kredītiestādes garantiju, bet piemērojot esošo līguma nosacījumu attiecībā uz kredītiestādes garantiju, kas ir vērtējami kā netaisnīgi, satur Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas 4.punkta pārkāpuma pazīmes. Turklāt 2012.gada sākumā tika izbeigts SIA „Multiplex Systems” tiesiskās aizsardzības process, kas deva objektīvu pamatu vispār atcelt kredītiestādes garantiju.

Vērtējot šīs SIA „Forum Cinemas” darbības, jāņem vērā šī lēmuma 3.1.punktā konstatētie apstākļi – citiem kinoteātriem kredītiestādes garantijas netiek prasītas, nav konstatējama saistību neizpilde no SIA „Multiplex Systems” puses attiecībā uz SIA „Forum Cinemas” piestādītajiem rēķiniem. Tādējādi objektīvie apstākļi ir mainījušies salīdzinājumā ar tiem, kas tika vērtēti 2009.gada Lēmumā. Līdz ar to KP uzskata, ka SIA „Forum Cinemas” bija pamats kredītiestādes garantijas apmēra pārskatīšanai, samazinot vai atceļot to. Lietas apstākļi liecina, ka SIA „Forum Cinemas” nav vērtējusi objektīvos apstākļus, kas ir būtu par pamatu kredītiestādes garantijas pārskatīšanai un attiecīgi arī nav piedāvājusi samazināt garantijas apmēru, t.i., mainīt garantijas aprēķina noteikumus, nepakārtojot minēto citām izmaiņām Līgumā Nr.1/2009, t.i., atbilstoši Rakstveida

⁹ 2009.gada Lēmuma 4.punkts, 11.-14.lp.

¹⁰ Turpat, 4.5.punkts, 13.lp.

apņemšanās 1.punkta noteikumiem. Tādējādi šādas SIA „Forum Cinema” darbības ir vērtējamas kā netaisnīgu tirdzniecības noteikumu uzspiešana no SIA „Forum Cinemas” puses, t.i., piemērojot nemainīgus noteikumus attiecībā uz garantiju, tika nepamatoti apgrūtināta SIA „Multiplex Systems” komercdarbība.

Ievērojot Lēmuma 3.1.punktā ietverto informāciju, var secināt, ka Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas 4.punkta pārkāpums attiecībā uz kredītiestādes garantijas negrozīšanu turpinājās līdz 20.08.2012., kad tika atcelta garantijas prasība, izbeidzot diskriminējošo noteikumu piemērošanu attiecībā uz bankas garantijas pieprasīšanu no SIA „Multiplex Systems”. Tādējādi tas nevar tikt vērtēts kā maznozīmīgs. Vienlaikus konstatējams, ka minētajam pārkāpumam no SIA „Forum Cinemas” puses bija ietekme uz SIA „Multiplex Systems” konkurētspēju.

Ievērojot teikto, KP secina, ka Lietā iegūtie pierādījumi liecina, ka SIA „Forum Cinemas” darbības laika periodā no 2010.gada februāra vidus, kad bija pagājuši 6 mēneši no Līguma Nr.1/2009 noslēgšanas, līdz 20.08.2012., ir konstatējams Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas 4.punkta pārkāpums, kura ilgums ir vairāk kā divi gadi.

4.2. Citu netaisnīgu darījuma noteikumu uzspiešana un piemērošana

KP 2009.gada Lēmumā, ņemot vērā Iesniedzēja (SIA „Multiplex Systems”) sūdzību par SIA „Forum Cinemas” rīcību – ka „SIA „Forum Cinemas” ir pieprasījis, lai Iesniedzējs iesniegtu SIA „Forum Cinemas” informāciju par tā plānotajām biļešu cenām un akcijām, kad tiks piedāvātas atlaides Iesniedzēja kinoteātri”, vērtēja tieši šīs SIA „Forum Cinemas” darbības.

2009.gada Lēmumā, tika atzīts, ka „nav konstatēts, ka informāciju par biļešu cenām SIA „Forum Cinemas” turpinātu pieprasīt”.¹¹

Vienlaikus 2009.gada Lēmumā ir norādīts, ka „šāda [SIA „Forum Cinemas”] rīcība ir vērtējama kā tāda, kas negatīvi ietekmē konkurenci pat tad, ja šī informācija faktiski netiek izmantota konkurējošā nozarē. Šādas nesamērīgas un nepamatotas prasības nav pieļaujamas pat kā filmu studiju vai izplatītāju prasību īstenošana.”

Rakstveida apņemšanās 2.1.punkta izpildes mērķis bija, ka SIA „Forum Cinemas” veic pasākumus, lai maksimāli nodrošinātu, ka netiek pieprasīta sensitīva informācija no konkurentiem. Būtisks apstāklis SIA „Forum Cinemas” gadījumā, ir tas, ka SIA „Forum Cinemas” kā viena juridiskā persona īsteno filmu izplatīšanu un demonstrēšanu. Tādējādi KP akceptēja SIA „Forum Cinemas” Rakstveida apņemšanās 2.1.punktu, jo tā tiku minimizēti riski attiecībā uz jebkādas informācijas, kas var tikt izmantota kā konkurences priekšrocība, nonākšana SIA „Forum Cinemas” rīcībā. 2009.gada Lēmuma Rakstveida apņemšanās 2.1.punkta mērķis un būtība bija nodalīt lēmumu pieņemšanu un informācijas apriti, kas iespējami vairāk nodrošinātu, ka SIA „Forum Cinemas” lēmumi un faktiskā rīcība netiktu balstīta uz informāciju, kas iegūta sadarbības ietvaros ar kinofilmu izrādītājiem, un tādējādi šāda rīcība nekaitētu konkurencei tirgū. Bet SIA „Forum Cinemas” nepildīja minēto Rakstveida apņemšanās punktu. Tāpēc, ņemot vērā Lēmuma 3.2.punktā iekļauto informāciju, konstatējams, ka SIA „Forum Cinemas” ilgstoši neveica pasākumus, lai mazinātu sensitīvas informācijas iegūšanu no kinoteātriem, kas ir konstatēts Lēmuma 3.2.punktā. Minētais pārkāpums tika pārtraukts 2011.gada nogalē.

Vienlaicīgi KP secina, ka tāpat netika nodrošināta Rakstveida apņemšanās 3.punkta izpilde, kas vērtēts šī lēmuma 3.4.punktā.

Tāpat, vērtējot šī Lēmuma 3.3.4.punktā atspoguļotu saraksti, secināms, ka SIA „Forum Cinemas” izmanto savu tirgus varu, lai ietekmētu kinoteātru komerciālo darbību.

¹¹ http://www.kp.gov.lv/uploaded_files/2009/D022_0907.pdf, 5.3.punkts.

Ņemot vērā, ka konkrētā gadījumā tirgus varas izmantošanu veido vairāki nesaistīti, bet kopēji vērtējami faktori, ir pamatoti SIA „Forum Cinemas” darbības, uzspiežot un piemērojot noteiktu sadarbības un cenu noteikšanas modeli un nosacījumus tirgū, izvērtēt kopsakarā.

Ņemot vērā minēto informāciju, KP noraida SIA „Forum Cinemas” 02.02.2012. Vēstulē Nr.F4 iekļautos argumentus par tās informācijas nozīmīgumu, ko SIA „Forum Cinemas” ir ieguvusi no kinofilmu Izrādītājiem, ka „*Izplatītāja saņemtā kinoteātru komerciālā informācija no kinoteātriem ir nepamatoti labvēlīgi ietekmējusi Kino Citadele darbu. Izpilddirekcija nav konstatējusi nevienu gadījumu vai pierādījumu, kad FC būtu izmantojusi informāciju, ko iegūst Izplatīšanas nodaļa Izrādīšanas nodaļas jeb kinoteātra Kino Citadele vajadzībām. Šādus pierādījumus iegūt nav arī iespējams, jo tādu nav, jo filmu izplatīšanas sakarā iegūtā vēsturiskā informācija no kinoteātriem nekādā veidā neietekmē ne Kino Citadele plānoto, ne aktuālo darbību. Pirmkārt, šī informācija netiek nodota kinoteātru vadībai, otrkārt – tās nodošana būtu bezjēdzīga, jo nekādā veidā to nevar ietekmēt.*”

Vērtējot SIA „Forum Cinemas” 13.01.2012. vēstulē Nr.2012 F2 apkopoto informāciju par kinoteātriem, KP norāda, ka zaudējumu rašanās nav obligāta, lai tiktu konstatēta ietekme uz konkurenci. Vērtējot ietekmi uz konkurenci, KP ņēma vērā tirgus struktūru un tirgus daļas ilgākā laika periodā, pastāvošās tirgus barjeras, dominējošā tirgus dalībnieka un citu tirgus dalībnieku darbības, sadarbības formas un negatīvās sekas tirgū, ko varētu radīt minētie apstākļi. Vienlaikus secināms, ka konkurence filmu demonstrēšanas tirgū nav ietekmēta tādā mērā, kas izslēdz jaunu tirgus dalībnieku ienākšanu. Taču ir notikusi kinofilmu demonstrētāju ekspluatācija ilgā laika periodā.

4.2.1. Filmu ieņēmumu prognozēšana

SIA „Forum Cinemas” 29.08.2011. vēstulē Nr.F33 attiecībā par ienākumu prognozēšanu izrādāmajām filmām ir norādījusi, ka, „*Tā kā katra studijas filma ir jauns, atsevišķs produkts, tad pirms jaunas filmas izlaišanas tirgū Latvijas teritorijā sākotnēji tiek izvērtēts iespējamais pieprasījums pēc šāda produkta, vadoties no līdzīgu filmu, kuru popularitāte var būt saistīta ar tādu pašu kino žanru vai konkrētiem aktieriem u.tml., vēsturiskās ieņēmumu statistikas.(...)*”.

07.05.2012. SIA „Forum Cinemas” vēstulē Nr.F8 ir norādīts, ka (*).

Izvērtējot minēto, jāsecina, ka SIA „Forum Cinemas” elektroniskā sarakste norāda, ka SIA „Forum Cinemas” izmanto tās filmu izrādītāju biļešu cenas, kas ir pieejamas to publiskajā cenrādī.

Filmu izplatītāja un izrādītāja ienākumu sadales nosacījumi:

Līguma Nr.1/2009 1.4.punktā ir norādīts, ka (*).

Saskaņā ar Līguma Nr.1/2009 2.2.punktu (*). Savukārt saskaņā ar Līguma Nr.1/2009 2.3.punktu (*).

Ieņēmumu sadales proporcija starp SIA „Forum Cinemas” un kinoteātriem ir balstīta uz kinoteātra ieņēmumiem, bet vienlaikus, kā norāda e-pasta sarakste (tabula Nr.6), tiek uzspiesta standarta cenu piemērošana. Ieņēmumu sadale, ja SIA „Forum Cinemas” konkurenti piemēro standarta cenas, nodrošina SIA „Forum Cinemas” būtisku tirgus caurspīdīgumu, kas kaitē konkurencei.

4.2.2. Kinoteātru cenu akciju saskaņošana ar izplatītāju un lēmumu pieņemšana

No tabulā Nr.6 atspoguļotās e-pastu sarakstes izriet, ka filmu izrādītājiem no izplatītāja un filmu īpašnieku puses tiek uzspiesta standartcenu piemērošana, lēmuma pieņemšanā piedaloties filmu īpašniekiem un SIA „Forum Cinemas”, kurš vienlaikus ir arī konkurents citiem kinoteātriem.

Pastāvot esošai tirgus struktūrai (SIA „Forum Cinemas” ir izplatītājs un izrādītājs; izteikti augstāka SIA „Forum Cinemas” „līderība”, nav līdzvērtīgi spēcīgu konkurentu) un caurspīdīgam tirgum (kinoteātru cenas ir pieejamas to mājas lapā; demonstrētās filmas ir vienādas), tam, ka SIA „Forum Cinemas” ir pieejama būtiska citu kinoteātru komerciālā informācija, cenu akciju, kuras ļauj veidot neatkarīgu un slepenu cenu politiku, ierobežošana būtiski ietekmē brīvas konkurences iespējas tirgū. Šajā tirgū, pastāvot pamatā vienādiem produktiem (filmām), ko piedāvā kinoteātri blakus tādiem faktoriem kā izrādīšanas laiks, kinoteātra izvietojums, būtisks konkurences elements ir tieši cenu konkurence.

Katra kinoteātra efektīva darbība ir atkarīga tieši no piesaistīto skatītāju skaita, t.i., katrs nākamais skatītājs, kas nopērk ieejas biļeti, nerada nozīmīgus papildu izdevumus, bet gan ieņēmumus konkrētajam kinoteātrim (biļešu un citu ienākumu formā). Tas arī rada papildu ienākumus izplatītājam un filmu īpašniekiem, ko tie, visticamāk, nesaņemtu, ja netiktu rīkotas cenu akcijas. Tādējādi konkrētajā tirgū akciju norisei ir būtiska nozīme konkurences cīņā un patērētāju piesaistē. Skatītāju piesaistīšana ir būtiska visiem kinoteātriem, it sevišķi ar nelielu tirgus daļu, lai ienāktu, nostiprinātos un konkurētu tirgū.

Bez tam KP skatījumā pieprasījums atgriezt filmas kopiju, ja kinoteātris plānojis rīkot neatkarīgas cenu akcijas, lai nodrošinātu citu kinoteātru sekošanu standarta cenām, nav taisnīgs, jo neadekvāti ierobežo kinoteātru neatkarīgo cenu politiku. Kaut arī nav konstatēti apstākļi, ka šāda sankcija ir piemērota, tomēr, ņemot vērā tabulā Nr.6 atspoguļoto e-pasta saraksti, ir pietiekamas norādes, ka šāda sankcija varētu tikt piemērota. Taču 11.07.2012. SIA „Multiplex Systems” vēstulē ir norādīts, ka SIA „Forum Cinemas” ir piestādījusi rēķinu par vienā konkrētajā akcijā negūtajiem ienākumiem.

Esošā ienākumu un attiecīgi arī risku sadale, SIA „Forum Cinemas” dominējošais stāvoklis konkrētajos tirgos, kā arī konkurences barjeras tirgū rada būtiskas komerciālās priekšrocības SIA „Forum Cinemas”.

SIA „Forum Cinemas” un filmu īpašnieku (kinostudiju) rīcība (t.sk., e-pasta sarakste tabulā Nr.6) pierāda, ka to komerciālā interese ir uzspiest standarta cenu piemērošanu, cenu akcijas novērtējot kā dempingu un ierobežojot cenu konkurenci filmu demonstrēšanas tirgū. Ņemot vērā Latvijas nelielo esošās un potenciālās skatītāju auditorijas lielumu un to, ka konkrētas filmas (it sevišķi to pirmizrādes posmā) varētu pat tikt vērtētas kā unikāli produkti, kinoteātru atkarību no filmu izplatītāja un filmu īpašniekiem, jo kinoteātriem ir būtisks maksimāli plašs filmu „portfelis”, lai piesaistītu patērētāju, secināms, ka tirgus vara ir filmu īpašnieku un izplatītāja pusē. SIA „Forum Cinemas”, kura ir dominējošā stāvoklī filmu izplatīšanas tirgū Latvijā un izrādīšanas tirgū Rīgas pilsētā, ar savām darbībām pārnes (izmanto) šo tirgus varu attiecībā uz konkurentiem, ierobežojot to konkurenci un bremzējot konkurences attīstību tirgū. Tādējādi SIA „Forum Cinemas”, kaut arī nerīkojas pilnīgi neatkarīgi, jo pilda attiecībā uz filmu īpašniekiem uzņemtās saistības, negatīvi ietekmē konkurenci filmu demonstrēšanas tirgū, ierobežojot cenu konkurenci un nodrošinot esošās tirgus struktūras saglabāšanu.

Esošā SIA „Forum Cinemas” un filmu īpašnieku rīcība negatīvi ietekmē konkurenci filmu demonstrēšanas tirgū un līdz ar to arī patērētāja iespējas saņemt pakalpojumu brīvas un vienlīdzīgas konkurences vides apstākļos. Būtiski, ka cenu pazemināšanas un arī mārketinga pasākumus katrs konkurents var veikt maksimāli

patstāvīgi un nepamatoti netiek ierobežota to komercdarbības stratēģija un neatkarīga cenu noteikšana.

Pierādījums lietā ir fakts, ka SIA „Forum Cinemas” no SIA „Multiplex Systems” ir pieprasījusi kompensēt negūtos ienākumus no cenu pazemināšanas akcijas.

Pēc Lietā iegūtās informācijas, minētās SIA „Forum Cinemas” darbības notika no 2010.gada novembra līdz 2011.gada jūnijam.

4.2.3. Izplatītāja saņemtā kinoteātru komerciālā informācija

Kinoteātros (it sevišķi Rīgā, kas dod būtiskāko daļu ienākumu no filmu demonstrēšanas kopumā Latvijā) jaunu filmu izrādīšana pamatā tiek uzsākta vienlaikus. Arī kinoteātru repertuāri pamatā ietver identiskas filmas. Tādējādi kinoteātru piedāvātais filmu demonstrēšanas pakalpojums ir uzskatāms par samērā homogēnu produktu. Turklāt izrādītāji var samērā viegli sekot viens otra standarta cenām un filmu izrādīšanas tirgus ir caurspīdīgs cenu ziņā. Tādējādi būtiska nozīme ir katra konkurenta komerciālās informācijas aizsardzībai. SIA „Forum Cinemas” saņemtā informācija būtiski palielina tās priekšrocības, konkurējot filmu izrādīšanas tirgū.

Šī Lēmuma 3.2.punktā tika konstatēts, ka faktiski SIA „Forum Cinemas” nepildīja Rakstveida apņemšanās 2.1.punktu, jo ar tās ieviestās un izmantotās datorprogrammas starpniecību no kinoteātriem tika iegūta detalizēta informācija, kas tai nav nepieciešama, lai sagatavotu atskaites filmu īpašniekiem (kinostudijām). Turklāt faktiski tās rīcībā nonāca vēl detalizētāka informācija no kases atskaitēm. Minētās informācijas iesniegšanas pienākums vismaz līdz 07.11.2011. bija ietverts SIA „Forum Cinemas” noslēgtajos līgumos ar tās izplatīto filmu izrādītājiem.

Informācijas par cenām iegūšana nodrošina tirgus caurspīdīgumu, kas darbojas par labu SIA „Forum Cinemas”, jo SIA „Forum Cinemas” saņem būtisku komerciālu informāciju no citiem kinoteātriem.

Tāpat SIA „Forum Cinemas”, saskaņojot akcijas, bija pieejama informācija par kinoteātru plānotajām mārketinga aktivitātēm, ko apliecina sarakste, kas apkopota tabulā Nr.6. Tādējādi SIA „Forum Cinemas”, kas vienlaikus ir filmu izrādītājs un izplatītājs, ieguva arī informāciju par tā konkurentu (kinoteātru) plānotām mārketinga aktivitātēm un tai bija iespēja izmantot šo informāciju savā komercdarbībā.

Par SIA „Forum Cinemas” pamatotu interesi netaisnīgu noteikumu uzspiešanā filmu demonstrēšanas tirgū, arī netieši liecina Lēmuma 3.4.punktā konstatētais, ka SIA „Forum Cinemas” nav veikusi pietiekošus pasākumus, lai nodalītu pilnībā tās darbību, ko tā veic kā izplatītājs, un darbību, ko tā veic kā filmu izrādītājs.

4.2.4. Secinājumi

Nemot vērā konkrētā tirgus struktūru, caurspīdīgumu, pastāvošās barjeras, piedāvāto pakalpojumu homogēnumu un SIA „Forum Cinemas” kā izrādītājam pieejamo informāciju par citu kinoteātru mārketinga aktivitātēm un cenām, tās veiktās darbības, dominējošo stāvokli un lomu, un tās darbību negatīvo ietekmi uz konkurenci starp kinoteātriem filmu demonstrēšanas tirgū, SIA „Forum Cinemas” darbībās ir konstatējams Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas 4.punkta pārkāpums:

(1) piemērojot nemainīgus nosacījumus bankas garantijai attiecībā pret SIA „Multiplex Systems”;

(2) uzspiežot un piemērojot netaisnīgu ienākumu prognozēšanas sistēmu, kā arī nesamērīgi ierobežojot kinoteātru mārketinga pasākumu veikšanu;

(3) uzspiežot un piemērojot noteikumus attiecībā uz komercnoslēpumu saturošas informācijas (detalizēta informācija par pārdošanas rezultātiem un plānotām mārketinga aktivitātēm) sniegšanu no kinoteātriem, kas izplatītājam nav nepieciešama saistībā ar

filmu īpašnieku interešu pārstāvēšanu, bet rada nesamērīgas priekšrocības SIA „Forum Cinemas” filmu izrādīšanas tirgū.

Nemot vērā esošo informāciju Lietas ietvaros, KP secina, ka šajā lēmumā aprakstītajās SIA „Forum Cinemas” darbībās nav saskatāmas Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas ģenerālklausulā vai 1.punktā noteiktā pārkāpuma tiesiskā sastāva pazīmes.

5. SIA „Forum Cinemas” viedokļa analīze, kas nav iekļauta citos lēmuma punktos

5.1. 02.02.2012. SIA „Forum Cinemas” vēstulē Nr.F4 ir norādīts, ka „*KP par atsevišķu konkrētās preces tirgu ir jāuzskata katra filma. Šādu tirgus definējumu KP ir pieļāvusi arī Lēmumā un Vēstulē [Izpilddirekcijas vēstule]. Mūsaprāt, filmu izplatīšanas tirgū svarīgs ir nevis vispārējs skatītāju skaits kinoteātrī, bet skatītāju skaits konkrētajai filmai visos kinoteātros, kur to izrāda. Tas, ka Vēstules Tabulā Nr.2 ir ietvērusi gan filmu skaitu, gan skatītāju skaitu ir nelogiski, jo skatītāju skaits parāda lejupējo tirgukinoteātru apmeklētāju skaitu, nevis filmu izplatītāja konkurences spējas vai tirgus varu. No izplatīšanas viedokļa katra filma ir unikāla, jo satur ziņā tās atšķiras, katra no tām ir atsevišķs autortiesību subjekts, kas satur unikālu autoru, izpildītāju utt. autordarbu kopumu. Patērētājam jeb skatītājam filmas arī nav aizvietošanas viena ar otru”.*

KP uzskata, ka iekļautais tirgus definējums precīzi atspoguļo konkurences situāciju filmu izplatīšanas tirgū Latvijā. KP norāda, ka filmas kā atsevišķa tirgus definēšanas nepieciešamība izriet no konkrētas lietas apstākļiem, kad iespējamais pārkāpums ir saistīts tikai ar konkrēto filmu. Izskatot sūdzību par potenciālu atteikumu no izplatītāja puses kādam kinoteātrim nodod izrādei filmu, vērtējot pieprasījuma un piedāvājuma attiecības, ietekmi uz tirgu, konkrētais tirgus, iespējams, var tikt definēts šaurāk konkrētās filmas ietvaros.

Vienlaikus Lietā, vērtējot konkurences apstākļus starp izplatītājiem, vertikālās attiecības starp izplatītāju un kinoteātri, kinoteātru savstarpējo konkurenci par patērētāju, būtiski ir novērtēt to konkurenci nevis attiecībā uz katru atsevišķu filmu, bet konkurenci kopumā. Bez tam saskaņā ar KP praksi lietās, kas saistītas ar dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas iespējamā aizlieguma pārkāpumu, minētie rādītāji (filmu skaits, skatītāju skaits un ieņēmumi par filmām) tiek aprēķināti vismaz viena gada periodā, lai precīzi raksturotu katra izplatītāja darbību šajā konkrētajā tirgū.

5.2. 02.02.2012. SIA „Forum Cinemas” vēstulē Nr.F4 ir norādīts, ka „*FC nepiekrīt Izpilddirekcijas secinājumiem arī šajā Vēstules sadaļā, kur Izpilddirekcija norāda „Līdz ar to faktiski konkurentu darbība SIA „Forum Cinemas” ir caurskatāma un šo informāciju šī komercsabiedrība var izmantot savā darbībā, iegūstot priekšrocības konkurences cīņā. (...)*

FC vēlas vērst Konkurences padomes uzmanību uz sekojošiem faktiem: FC ir tādā veidā nodalītas iekšējās struktūrvienības, ka informācija, kuru saņem izplatīšanas nodaļa nenonāk pie par Kino Citadele operatīvo darbību atbildīgajām personām FC (minēto operatīvo kinoteātra darbību nevada A.A. kungs)”.

Lietas izpētē tika konstatēts, ka tik detalizēta informācija, kādu SIA „Forum Cinemas” pieprasīja no saviem sadarbības partneriem – citiem kinoteātriem, tai nav nepieciešama atskaišu sniegšanai kino studijām, kurām tiek sniegta informācija par dienas skatītāju skaitu un dienas ieņēmumiem (kases ieņēmumiem). Šī informācija sniedz operatīvas ziņas par katra kinoteātra darbības rezultātiem, turklāt arī mārketinga rezultātiem, kas ir uzskatāma par komercnoslēpumu saturošu informāciju. SIA „Forum

Cinemas” iegūtā informācija no kinoteātriem dod iespēju detalizēti izvērtēt tā konkurentu darbības rezultātus, novērtēt to mārketinga akciju efektivitāti un rezultātus.

Vērtējot kopsakarā ar iepriekš minēto, KP ieskatā šāda rīcība negatīvi ietekmē konkurenci. Šādas nesamērīgas un nepamatotas prasības nav pieļaujamas pat kā kinostudiju prasību īstenošana. Lietā iegūtā informācija liecina, ka kinoteātru sniegtā informācija tiek uzkrāta ilgāk par gadu. SIA „Forum Cinemas” bez attiecīga pieprasījuma iesniedza KP šo informāciju par SIA „Multiplex Systems”. Minētais fakts netieši liecina, ka kinoteātru atskaites sniedz noderīgu informāciju SIA „Forum Cinemas”.

KP secina, ka jebkurai SIA „Forum Cinemas” struktūrvienībai nav šķēršļu šo informāciju izmantot, jo SIA „Forum Cinemas” nav izveidota speciāla šīs informācijas aizsardzības sistēma, vai arī būtu noslēgts līgums par šīs informācijas apstrādi ar kādu trešo personu.

5.3. 02.02.2012. SIA „Forum Cinemas” vēstulē Nr.F4 ir norādīts, ka „*FC iesniegtās vēstules no citiem Rīgas kinoteātriem apliecina, ka vēsturiskas informācijas sniegšana FC izplatīšanas nodaļai, lai to nodotu tālāk filmu autoriem, nekādā veidā negatīvi neietekmē konkurentu darbību, ir būtiska, jo parāda, ka tas, pretēji Vēstulē minētajam, nepadara šo informāciju par komerciāli vērtīgu konkurences cīņā. Te jāpiemin arī tas, ka Kino Citadele kā pilsētas centra kinoteātris pozicionē sevi tirgū savādāk, nekā kinoteātri, kas atrodas tirdzniecības centros. Tirdzniecības centros galvenais skatītāju pieplūdums ir nedēļas nogalēs, bet Kino Citadele tā nav. Atšķiras arī skatītāju sastāvs, tādēļ šie divu veidu kinoteātri pielieto atšķirīgas mārketinga aktivitātes, atšķirīgus medijus izvēlas savas darbības reklamēšanai un atšķirīgus skatītāju piesaistes paņēmienus*”.

Izvērtējot šo SIA „Forum Cinemas” argumentu, pirmkārt, ir jānorāda, ka tas netiek balstīts uz kādu noteiktu avotu, t.i., tirgus pētījumu vai citiem pierādījumiem. Tādējādi KP nav iespējams pārliecināties par SIA „Forum Cinemas” secinājumu atbilstību patiesībai. Vienlaicīgi KP pieļauj, ka tiešām pastāv atsevišķi faktori, piemēram, ka kinoteātris „Citadele” atrodas pilsētas centrā, bet pārējie divi kinoteātri – SIA „Multiplex Systems” un SIA „Multikino” – atrodas pilsētas tālākajos rajonos, rada atšķirības to apmeklētāju sastāvā un uzvedībā. Tomēr vienlaicīgi ir jānorāda, ka pastāv patērētāji, kuri apmeklē vairākus kinoteātrus, t.i., tie atrodas tiem pieejamā un izdevīgā vietā un līdz ar to minēto kinoteātru mārketinga akcijas ir tas, kas var mainīt attiecīgā kino apmeklētāja izvēli par labu vienam vai otram kinoteātrim. To apliecina arī kinoteātra „Citadele” skatītāju skaita mazināšanās un citu kinoteātru skaita palielināšanās konkurences rezultātā, uz ko norāda arī SIA „Forum Cinemas”. Tādēļ kinoteātrim „Citadele” var būt noderīga no citiem kinoteātriem saņemtā informācija. Fakts, ka šādas informācijas sniegšana bija sākotnēji paredzēta un pēc tiesiskā pienākuma uzlikšanas SIA „Forum Cinemas” turpināja šo informāciju pieprasīt, liecina par to, ka šī informācija tomēr ir būtiska SIA „Forum Cinemas”. Uz šīs informācijas noderīgumu ir norādījusi arī SIA „Multiplex Systems”.

6. Naudas soda aprēķins

Saskaņā ar Konkurences likuma 14.panta pirmo daļu „*Ja Konkurences padome konstatē tirgus dalībnieku darbībās šā likuma 13.panta pārkāpumu, tā pieņem lēmumu par pārkāpumu konstatēšanu, tiesiskā pienākuma un naudas soda uzlikšanu*”.

Saskaņā ar taisnīguma principu par katru izdarīto pārkāpumu pārkāpējam jāpiemēro samērīgs sods. Turklāt administratīvā akta izdošana un pārkāpēju sodīšana ir nepieciešama, lai atturētu citus tirgus dalībniekus no Konkurences likuma pārkāpšanas. KP secina, ka ar citiem līdzekļiem, kas mazākā mērā ierobežotu privātpersonas tiesības, tiesisko mērķi sasniegt nav iespējams. Eiropas Savienības Tiesa, tostarp, ir norādījusi, ka

rīcības brīvība naudas sodu noteikšanā ir vērsta uz to, lai mudinātu uzņēmumu rīkoties, ievērojot konkurences tiesību normas¹². Saskaņā ar Konkurences likuma 14.panta otro daļu „Konkurences padome ir tiesīga uzlikt tirgus dalībniekiem naudas sodu līdz 5 procentu apmēram no to pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma katram, bet ne mazāk kā 250 latu katram”. Lai noteiktu naudas soda apmēru, KP izvērtēja pārkāpumu atbilstoši Ministru kabineta 29.09.2008. noteikumiem Nr.796 „Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā paredzētajiem pārkāpumiem” (turpmāk – Noteikumi Nr.796) kopsakarā ar Administratīvā procesa likuma 66.panta pirmajā daļā noteiktajiem lēmuma satura noteikšanas pamatprincipiem.

Noteikumu Nr.796 3.punktā ir noteikts, ka naudas sodu aprēķina procentos no tirgus dalībnieka pēdējā noslēgtā finanšu gada neto apgrozījuma pirms pārkāpuma konstatēšanas dienas. SIA „Forum Cinemas” neto apgrozījums 2011.gada finanšu gadā Latvijā bija Ls 5 165 535.

Saskaņā ar Noteikumu Nr.796 13.punktu, nosakot naudas soda apmēru, ņem vērā pārkāpuma smagumu un ilgumu. Saskaņā ar Noteikumu Nr.796 14.punktu, nosakot pārkāpuma smaguma pakāpi, ņem vērā:

- pārkāpuma veidu, tirgus dalībnieka loma pārkāpumā, pārkāpuma radītās vai iespējamās sekas:

Saskaņā ar Noteikumu Nr.796 15.punktu pēc pārkāpuma veida dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošana ir klasificējama kā smags pārkāpums. Ņemot vērā minēto, saskaņā ar Noteikumu Nr.796 18.3.apakšpunktu, par izdarīto pārkāpumu naudas soda apmērs var būt no 0,5 līdz 1,5 procentiem no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma. SIA „Forum Cinemas” bija apņēmusies ievērot 2009.gada Lēmumā ietverto Rakstveida apņemšanos. Turklāt SIA „Forum Cinemas” kā dominējošā stāvoklī esošajam tirgus dalībniekam ir īpaša atbildība, lai ar savu rīcību nedeformētu konkurenci Lietā definētajos konkrētajos tirgos, SIA „Forum Cinemas” loma bija aktīva un izšķiroša pārkāpuma izdarīšanā.

Lietā ir trīs pārkāpuma epizodes:

1) piemērojot nemainīgus nosacījumus bankas garantijai attiecībā pret SIA „Multiplex Systems”;

Pārkāpums ir radījis sekas – nepamatoti apgrūtināta SIA „Multiplex Systems” komercdarbība un konkurētspēja, kas ir radies, SIA „Multiplex Systems” izpildot bankas nosacījumus, lai iegūtu nepieciešamo bankas garantijas apjomu.

2) nesamērīgi ierobežojot kinoteātru mārketinga pasākumu veikšanu;

Kā tas ir norādīts Lēmuma 4.2.3. punktā, esošā SIA „Forum Cinemas” un filmu īpašnieku rīcība negatīvi ietekmē konkurenci filmu izrādīšanas tirgū un līdz ar to arī patērētāja iespējas saņemt pakalpojumu brīvas un vienlīdzīgas konkurences vides apstākļos, jo filmu izrādītājiem bija ierobežotas tiesības pazemināt biļešu cenas, tādējādi ierobežojot to konkurētspēju. Vienlaicīgi tika ierobežotas patērētāju intereses, t.i., tie nevarēja noskatīties filmas par zemākām cenām.

3) uzspiežot un piemērojot noteikumus attiecībā uz komercnoslēpumu saturošas informācijas (detalizēta informācija par pārdošanas rezultātiem un plānotām mārketinga aktivitātēm) saņemšanu no kinoteātriem, kas izplatītājam nav nepieciešama saistībā ar filmu īpašnieku interešu pārstāvēšanu, bet rada nesamērīgas priekšrocības SIA „Forum Cinemas” filmu izrādīšanas tirgū.

Atbilstoši Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas 4.punkta noteikumiem, un ņemot vērā izdarītā pārkāpuma smagumu, sekas un SIA „Forum Cinemas” lomas

¹²Skatīt lietu Nr.T-68/04 SGL Carbon AG v Commission of the European Communities.

izvērtējumu pārkāpumā, naudas sods SIA „Forum Cinemas” nosakāms 1% apmērā no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma.

-pārkāpuma ilgumu:

Saskaņā ar Noteikumu Nr.796 19.punktu naudas sodu palielina atbilstoši pārkāpuma ilgumam.

Pārkāpuma epizode par bankas garantijas nosacījuma uzspiešanu attiecībā pret SIA „Multiplex Systems” ilga no 2010.gada februāra vidus līdz 20.08.2012., pārsniedzot divus gadus. Pārkāpuma epizode attiecībā uz komercnoslēpuma pieprasīšanu no kinoteātriem, vismaz no 2009.gada jūlija līdz 2011.gada nogalei, t.i., pārsniedza divus gadus. Savukārt pārkāpuma epizode attiecībā nesamērīgu kinoteātru mārketinga pasākumus ierobežošanu ilga no 2010.gada novembra līdz 2011.gada jūnijam, t.i., mazāk nekā vienu gadu.

Līdz ar to saskaņā ar Noteikumu Nr.796 19.punktu naudas sodu palielina par 0,2%.

Tādējādi naudas sods SIA „Forum Cinemas” nosakāms 1,2% apmērā no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma, t.i., Ls 61 986,42.

KP secina, ka nav konstatējami Noteikumu Nr.796 21.punktā norādītie apstākļi naudas soda palielināšanai SIA „Forum Cinemas”. Tādējādi, nav pamats palielināt SIA „Forum Cinemas” naudas sodu.

Saskaņā ar Noteikumu Nr.796 23.1.punktu kopējo naudas soda apmēru var samazināt, ja pastāv atbildību mīkstinošie apstākļi. SIA „Forum Cinemas” 2011.gada jūnijā pārtrauca ierobežot kinoteātru mārketinga pasākumu veikšanu, savukārt 2011.gada nogalē SIA „Forum Cinemas” pārtrauca pieprasīt no kinoteātriem komercnoslēpumu saturošu informāciju, bet 2012.gada augustā SIA „Forum Cinemas” pārtrauca diskriminējošo noteikumu piemērošanu attiecībā uz bankas garantijas pieprasīšanu no SIA „Multiplex Systems”. Ievērojot minētos apstākļus un izvērtējot noteiktā naudas soda samērīgumu un lietderību tā piemērošanā, KP uzskata, ka SIA „Forum Cinemas” sodīšanas mērķi par izdarīto pārkāpumu var sasniegt ar mazāku ierobežojumu (naudas soda apmēru).

Līdz ar to KP secina, ka SIA „Forum Cinemas” piemērojams galīgais naudas sods nosakāms Ls 30 993,21 apmērā.

Ievērojot iepriekš minēto un pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 3.punktu, 13.panta pirmās daļas 4.punktu, 14.panta otrās daļas 1.punktu, 27².pantu, Ministru kabineta 2008.gada 29.septembra noteikumu Nr.796 „Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā paredzētajiem pārkāpumiem” 3., 13., 14., 15., 16., 17., 24.punktu, 18.3., 19.2., 23.1.apakšpunktu, kā arī Administratīvā procesa likuma 8., 12., 13., 65. un 66. pantu, Konkurences padome

n o l ē m a:

1. Konstatēt Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas 4.punkta aizlieguma pārkāpumu SIA „Forum Cinemas” darbībā.

2. Uzlikt SIA „Forum Cinemas” naudas sodu Ls 30 993,21 (trīsdesmit tūkstošu deviņsimts deviņdesmit trīs latu un divdesmit viena santīma) apmērā.

3. Uzlikto naudas sodu 45 dienu laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas ieskaitīt valsts budžetā (Valsts kasē, reģ.Nr.90000050138, konta Nr.LV78TREL1060001019900,

kods TRELIV22), norādot lēmuma par naudas soda uzlikšanu numuru un datumu, un 10 dienu laikā pēc naudas soda samaksas paziņot par to Konkurences padomei.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

(*) – Ierobežotas pieejamības informācija.

Priekšsēdētāja

S. Ābrama